Haricî tütün satışımızın ilerlemesi için bir şirket teşkil ediliyor. Tütün tacirleri bu şirkete girecekler..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Dün Bükreşten Istanbula hareket ettikleri bildirilen üç Romen tayyaresi gelmedi, nerede kaldıkları belli değil..

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2768 | SALI | 24 TEŞRİNİEVVEL 1933 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Af kanunu Bu Akşam Millet Meclisine Veriliyor

Amerika, Rusyayı tanıyor

Amerika Cümhurreisi Roosevelt ile Sovyetler Birliği Reisi Kalenin arasında teati edilen telgraflar, Amerikanın Sovyet Rusyayı tanımak üzere bulunduğunu bildiriyor. Hattâ denilebilir ki bu muhaberelerden sonra Sovyet Birliği artık tanınmıştır. Harpsonrasında beynelmilel münasebetlerin en aykırı tarafı, bu iki büyük devlet arasında resmî münasebetin teessüs edememesi idi. Sovyet Rusya ile Amerikanın birleşmiş devletleri, dünya müvazenesinin en mühim iki ağırlığını teşkil ediyor. Binaenaleyh bu derece ehemmiyetli iki devlet arasında bir türlü münasebet teessüs edememesi, beynelmilel münasebetlerin normal bir şekle girmesine mani teşkil ediyordu. Bu itibarladır ki Sovyet Rusyanın Amerika tarafından tanınması harpsonrası beynelmilel hayatının en ehemmiyetli hâdiselerinden birini teşkil etmektedir.

Amerika tarafından tanınmak Sovyet Birliği haricî siyasetinin esas hedeflerinden birini teşkil etmişti. Amerika, Sovyet idaresi ilk teessüs ettiği zamanlarda Rusyanın dahilî işlerine müdahalede Garbi Avrupa memleketleri kadar ileri gitmemişti. Ancak siyasî münasebetlerin tesisinde her devletten daha müşkülpesent davranmış ve Ruslar tarafından siyasî münasebetlerin iadesi için yapılan teklifleri reddetmiştir.

Garip tesadüftür ki ilk teklif, 1921 senesi martında şimdiki Hariciye Komiseri M. Litvinof tarafından yapılmıştı. Litvinof o zaman, Sovyet Birliğini Estonya'da temsil ediyordu. Rusyanın tanınması için yapılan teklife cevap olarak Amerika Hariciye Nazırı Mr. Hughes demişti ki:

— Rusyanın kurtuluşu istihsal kabiliyetinin artırılmasındadır. Halbuki bugün kabul edilen sistemle buna imkân görülmiyor.

Ertesi sene Sovyet Birliği devlet adamları Coolidge'in bazı sözlerinden cesaret alarak bir defa daha teklifte bulundular. Fakat bu da Hughes tarafından reddedildi. Amerika Hariciye Nazırı bu defa teklifi reddederken, Çarlık Rusyasının Amerikaya olan borçlarını sebep olarak ileri sürdü. Halbuki hakikî sebep bu değildi. Çünkü Fransa ve İngilterenin alacaklarına kıyasen Amerikanın alacağı cuz'î bir şeydir. Amerikanın Sovyet Rusyayı tanımak istememesinin sebebi, Amerikadan her sınıf halk tabakası arasında Komünizme karşı olan derin husumet hissinden ibaretti. Amerikada işçiler de dahil olduğu halde herkes Komünizmin aleyhtarıdır. Amerikalılar, çok kıymet verdikleri demokrasilerinin Komünizm tarafından tehdit edildiğine kanidirler Amerikada meşhur sözdür: Dinleyicilerin alkışlarını alamıyan hatip bahsi derhal Komünizm aleyhtarlığına intikal ettirir ve istediğinden fazla alkışlanır.

Amerikanın Komünizm hakkındaki bu nefreti, Amerikadaki buhran ile hayli hafifledi. Roosevelt iktidara geçip te bir takım sosyalist tecrübeleri yapmağa başladıktan sonra iki rejim arasındaki mesafe uzaklığı bir derece kısaldı. Diğer taraftan uzak şarkta Japonya tarafından takip edilen siyaset, bu sahada iki devlet arasında bir teşrikimesaî lüzumunu Amerikalılara anlattı. Amerikalılar, Komünizm aleyhindeki hislerine o kadar kapılmışlardı ki 1922 Cenova İktisat konferansına Sovyet Rusya davet edildi diye gitmemişlerdi. Sonra Wşington Bahrî Silâhsızlanma ve Uzak Şarkta İstatukoyu muhafaza konferansına Rusyayı davet etmemişlerdi. Sovyet Rusyanın Uzak Şarkla en yakından alâkadar bir devlet olmasına rağmen dokuz taraflı muahedenin tanziminde Amerika tarafından ihmal edilmesi, Amerika diplomasisinin en hatalı hareketlerinden birini teşkil etmektedir.

Görünüyor ki Roosevelt hükûmeti Amerikanın ticareti noktasından, zararlı ve Amerikanın haricî siyaseti noktasından hatalı olan bu siyasette yürümek istemiyor. 1923 senesi sonunda yapılan resmî teklif reddedildikten sonra Sovyet hükûmeti tanınmak için Amerikaya bir teklifte bulunmamakla beraber, her vaziyetten ve her fırsattan bilistifade bu tanınmanın faydalarına Amerikalıların nazarlarını celbetmiştir.

Sonuncu defa olarak ta Londra Cihan İktisat Konferansı toplandığı sıralarda Litvinof ile Bulitt arasındaki temaslardır. Bu konferans esnasında Amerikanın Rusyayı tanıması bir zaman meselesi olduğu anlaşılmıştı. O zamanki tahminler bugün artık tahakkuk etmiş bulunuyor.

Sovyet Rusya bizim yakın komşumuz ve büyük dostumuzdur. Binaenaleyh dünyanın en büyük Cümhuriyeti ile münasebetlerini tanzim etmesi, bizi de memnun eden bir hâdisedir. Dünya müvazenesinde ehemmiyetli rol oynıyan bu iki devlet arasındaki siyasî münasebetlerin ia desi sulh namına büyük bir kazanç olduğundan bizim için ayrı bir sevinç vesilesi olacaktır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Rusyadan gelen ve beraberlerinde Türkiyeye hediye edilen tayyareleri de getiren rus tayyarecileri ve heyet reisi Ceneral Higin

Rus tayyare heyeti geldi

M. Molotof ve Litvinof gelemiyorlar, heyeti getirecek vapur gitti

Gelecek misafirlere Harbiye komseri ceneral Voroşiloff riyaset etmektedir

İzmir vapuru, Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümünde Ankarada yapılacak merasimde bulunacak olan Rus dostlarımızı şehrimize getirmek üzere, dün saat 14 te Sivastopola hareket etmiştir. İzmir vapuru ile Hariciye Vekâleti kalemi mahsus müdürü Refik Amir Bey ve fırka kumandanlarından Muzaffer Paşa ve yaveri, yüksek rütpeli bir kaç zabitimiz ve gazetecilerden mürekkep bir heyet te Sivastopola gitmişlerdir. Heyette vilâyet Daire Müdürü Ali Rıza Bey de bulunmaktadır.

Dün, Rus misafirlerimizi getirmek üzere Sivastopola giden İzmir vapuru ile hareket eden heyeti askerîyemiz

Rus heyeti Harbiye Komiseri Ceneral Voroşiloff'un reisliği altında Maarif Komiseri M. Bubnov, Süvari müfettişi Budenni ile Hariciye Komiserliği muavini M. Karahan ve beş senelik

(Devamı 5 inci sahifede)

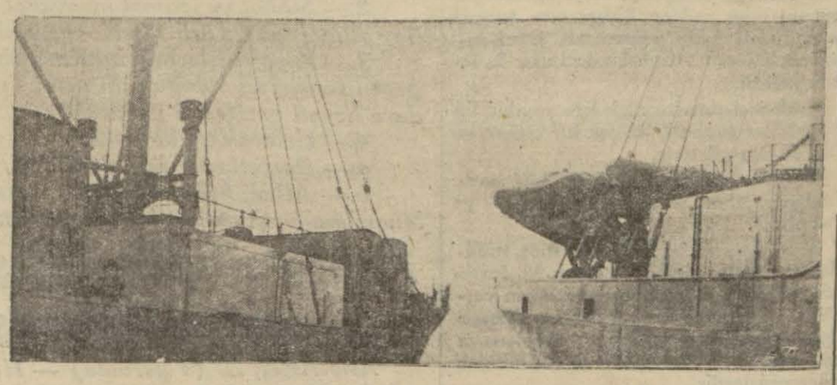

Dost Rusyanın hediye ettiği tayyareler vapurda..

Macar misafirlerimiz dün Ankaradan döndüler

Bu gece Ertuğrul yatı ile Tekirdağına giderek Rakotsi'nin evini açacaklar

Misafirler yarın Sofyaya gidiyorlar

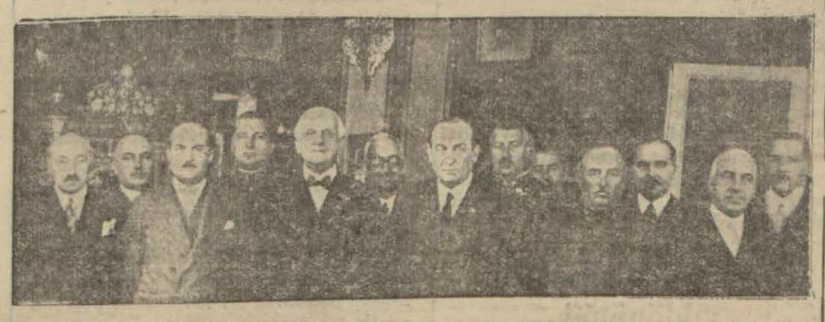

Muhterem misafirlerimiz Perapalas salonunda..

Muhterem misafirimiz Macar Başvekili M. Goemboes ve Hariciye nazırı M. de Kanya refakatlerinde bulunan zevat ile birlikte dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Misafirler istasyonda vali Muhittin Beyle birçok zevat tarafından karşılanmışlardır. Bir müfreze asker resmi selâmı ifa etmiş ve muzika Macar marşını çalmıştır. M. Goemboes ve M. de Kanya havanın yağmurlu olmasına rağmen istasyon meydanını dolduran halk tarafından alkışlanmışlardır. Misafirler, Ankara muşu ile Tophane iskelesine çıkmışlar ve oradan Perapalas oteline gitmişlerdir. Misafirler, otel de bir müddet istirahat ettikten sonra, refakatlerinde Macar sefiri M. de Tahi ve mihmandarları matbuat umum müdürü İsmail Hakkı Bey bulunduğu hal-

(Devamı 5 inci sahifede)

Af kanunu Tetkik edildi

Kanun bu akşam Millet Meclisine verilecektir

ANKARA, 23 (Telefonla) — Af kanunu lâyihası bugün İcra Vekilleri Heyetinde tetkik edilmeğe başlanmıştır. İcra Vekilleri Heyeti yarın da toplanacak ve lâyiha üzerinde müzakereler ikmal edilecektir. Lâyihanın yarın akşam Millet Meclisine takdimi muhakkak addedilmektedir.

Fırka grupunun yarınki mutat içtimaında hükûmetin lâyihanın ana hatları hakkında grup azalarına izahat vermesi muhtemeldir.

Telâş uyandıran Bir yolculuk

Türk Lisesi talebesi yaya olarak Ankaraya gidiyor

Cümhuriyet Bayramının onuncu yıldönümünde Ankarada yapılacak büyük geçit resmine iştirak etmek üzere Maarif Vekâleti şehrimizdeki mektep talebesini davet etmişti Ancak Ankarada talebeyi barındırabilecek yerler mahdut olduğundan her mektepten muayyen miktarda talebe istenmişti. Fakat, İstanbul Türk Lisesi talebesi, her nasılsa unutulmuş ve davet edilmemiştir. Davet edilen diğer mekteptler talebesi perşembe akşamı hususî trenle Ankaraya hareket edeceklerdir. Türk Lisesi talebesi bu vaziyeti millî izzetinefislerine yedirememişler ve muhakkak Ankaraya gitmeğe karar vermişlerdir. Talebe, dün bir kafile halinde yaya olarak Ankaraya gitmek üzere yola çıkmışlardır. Cümhuriyet Bayramında Ankaraya vâsıl olacaklardır.

Fakat bu talebenin aileleri, velileri, çocuklarının böyle ani bir seyahati üzerine telâşe düşmüşler ve bozuk havada yaya olarak Ankaraya gitmeğe karar vermelerinden haklı bir endişe duymuşlardır. Talebe velileri vilâyete, polise ve matbaamıza da müracaat etmişlerdir. Çocuklarının yoldan geri çevrilmesini veya bir trene bindirilerek Ankaraya gönderilmelerini istemektedirler.

Veliler, dün akşam, yollara düşerek çocuklarını aramışlarsa da, onlar çoktan Üsküdarı geçmiştir. Vilâyet, velilerin müracaatı karşısında, çocuklar 18 yaşını geçmişse, yollarında serbest bırakılabileceği, müdahale edilemiyeceği cevabını vermiştir.

Parlamentolar Konferansı

Zeki Mes'ut Beyin gazetemize beyanatı

Zeki Mesut Bey

Madritte toplanan Parlâmentolar konferansına iştirak eden murahhaslarımızdan Zeki Mesut Bey şehrimize gelmiştir. İspanya ve İtalyada ayrıca bir tetkik seyahati yapan arkadaşımız, kendisile görüşen bir muharririmize konferans hakkındaki umumî intibalarını şu suretle hülâsa etmiştir:

"— İtalyanların geçen sene malûm hadise yüzünden çekilmeleri ve Almanların bu seneki içtimaa gelmemeleri yüzünden beynelmilel parlâmentolar konferansı manen hayli zayıflamış olduğu halde Madritte toplanmıştır. Ev sahibi olmak itibarile İspanyolların konferansa karşı gösterecekleri alâkanın ehemmiyeti çok büyüktü. İspanyol grupu konferansın maddi ve manevî bakımdan prestijini yük-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

ILLUSTRIRTE ZEITUNG

"İllustrirte Zeitung" un başlığı

Başvekilimizin bir alman mecmuasında makalesi

Eski devirden yeniye nasıl geçtik?

(Illustrirte Zeitung) cümhuriyetimizin on yılı için fevkalâde bir sayı çıkardı

İsmet Paşanın İllustrirte Zeitung'ta neşredilen resmi

Leipzig'te çıkan İllustrirte Zeitung mecmuası Türk inkılâbının onuncu yıldönümü münasebetile Türkiyeye hasrettiği fevkalâde bir sayı çıkarmıştır. Bu sayı türkçe ve almanca olarak ayrı ayrı iki nüsha üzerinden neşredilmiştir.

Bu sayıya Alman Cümhurreisi Feldmareşal von Hindenburg imzası ile bir ithaf göndermiştir. İthaf aynen şöyledir:

"Türkiye Cümhuriyetinin onuncu varlık yılı bayramına Türk milleti için en iyi temennilerle yürekten iştirak ederim. Sadık silâh arkadaşlığını Almanyanın aslâ unutmayacağı yiğit millete, Reisinin şuurlu idaresi altında devamlı bir inkişafa doğru ilerlemesini dilerim.,,

Ayni sayıda Başvekil İsmet Paşa Hazretleri de şu makaleyi neşretmektedirler:

"1918 de İmparatorluğun teslim olması üzerine galipler mütarekeyi müstakil Türk mevcudiyetine nihayet verecek surette tatbika başladılar. 1919 baharına kadar Türk vatanperverinin nazarında sulh muahedesi için her türlü ümit kaybolmuştu. Millet, tasmime ihtilâl ile cevap verdi; bu ihtilâli Mustafa Kemal adı ile ilân eyledi.

"1920 baharına kadar galiplerin bütün memleketin askerî işgali, dahilde saltanat rejiminin kendilerine müsait bir niyetle vaziyet alması en açık şekline vasıl oldu. Türk milleti 1920 nisanında Büyük Millet Meclisini toplayarak Halk Devletini kurdu, ve Devletin riyaset ve idaresini Mustafa Kemale tevdi etti. Türkiye Büyük Millet Meclisi millî hudutların temini ve dahilî haricî istiklâlin tamamiyeti programını ve hakimiyetin kayıtsız, şartsız ve iştiraksiz kendisinde toplandığını ilân etti.

"Büyük Millet Meclisinin tespit ettiği gayeler 1923 Lozan sulhünün aktinde ve ondan sonraki haricî dahilî politikada esas olmuştur.

"Yeni Türk Devletini millî hudutlar içinde kurmak fikri, askerî muzafferiyetlerin en ateşli zamanlarında dahi ne kadar güç te olsa itidalin muhafazasına saik oldu.

"Bu fikir sulhün aktinden sonra komşular ve diğer devletler ile hudut

(Devamı 5 inci sahifede)

Hindenburg'un imzası

Cümhuriyet bayramı programını neşrediyoruz..

Kutlulama İstanbulda fevkalâde bir surette yapılacaktır

Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümünde İstanbulda yapılacak merasim ve tezahürat programı tespit olunmuştur.

Programın birinci kısmını bugün aynen neşrediyoruz. İkinci kısmı konferanslara, verilecek mahallere, mevzularına ve konferansçılara da irdir. Bu kısmı da yarın neşredeceğiz.

Onuncu Cümhuriyet Bayramının İstanbulda kutlulama programı

1 — Onuncu Cümhuriyet Bayramı birinci teşrinin 29, 30, 31 inci günleri olmak üzere üç gün kutlulanacaktır.

2 — Bu üç günde resmî daireler tatil edilecektir. Hususî daire ve müesseselerle ticarethaneler hafta tatili kanununa tâbidir. Bu bayramda bütün devair ve müessesat ve hususî binalar, deniz ve kara nakil vasıtaları gündüz bayraklarile gece fenerlerle donatılacağı gibi şehrin her tarafının icabı veçhile süslenmesi için de tertibat alınmıştır. Bundan başka cümhuriyet devrinde yapılan inkılâp ve terakkiyatı gösterir afişler ve dövizlerle şehrin her tarafı süslenecektir. Konferans verilecek ve temsiller yapılacak, salon ve maydanlar tezyin edilecektir. Bu üç gün zarfında istiklâl ve inkılâpçılık mevzuu dahilinde vatandaşların söz söylemelerini temin için Cümhuriyet Halk Fırkası tarafından muhtelif mahallerde serbest kürsüler tesis olunacaktır. Bu günlerde kapalı bulunacak ticarethaneler vitrinlerini de tezyin edebilirler.

3 — 29 birinci teşrin 1933 pazar günü Beyazıt meydanında geçit resmi yapılacaktır. Herkesin meydanda toplanıp merasime iştirak etmesi kutlulama vazifesinin karşılıklı yapılması sayılacağından evlerde, makamlarda

(Devamı 6 ıncı sahifede)

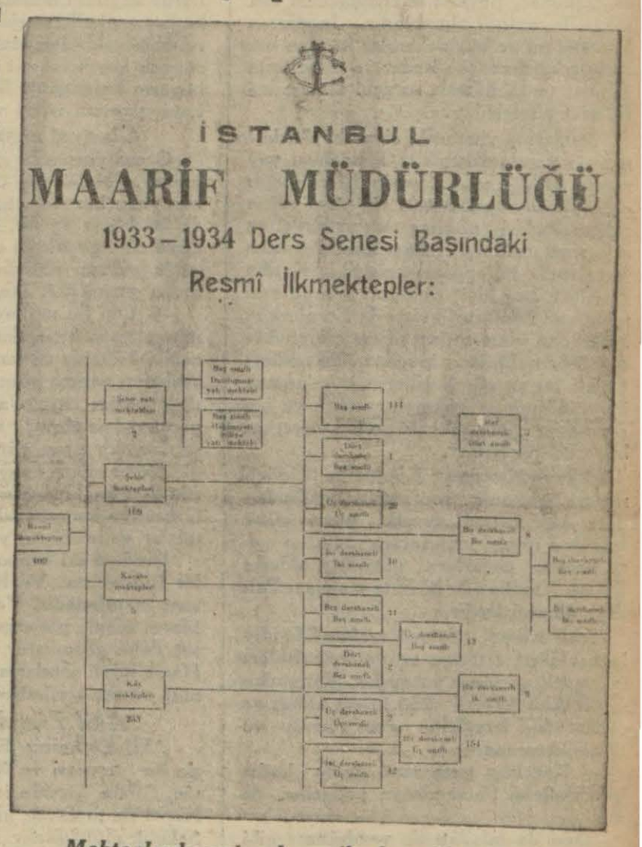

Mekteplerde açılacak sergilerde teşhir edilecek olan İstanbul ilkmekteplerinin umumî vaziyetini gösterir grafik

Balkan haberleri

Türk ve Bulgar emlâki

Bulgar heyeti teşekkül etti. Tük heyeti İkinciteşrinde Sofyada bekleniyor

SOFYA, 23 (Milliyet) — Balkan harbini müteakıp Şarki Trakyada kalan Bulgar ve Bulgaristanda kalan Türk emlâki hakkında yapılacak müzakereler için Bulgar Başvekili M. Muşanof bir heyet ayırmıştır. Heyet, Hariciye nezareti siyasi işler müdürü T. Pavlov, Demokrat firkası kâtibi umumîsi M. Boris Pavlov ile Hariciye nezaretinden M. Dançev'den ibarettir. Bu heyetin tarzı teşekkülü hükûmetimize bildirilmiştir. Trakya ve Bulgaristanda kalan muhacir Türklerin emlâki hakkında müzakerelere Sofyada başlanacaktır. Türk heyeti Teşrinisani bidayetinde burada beklenmektedir.

Yunanistanda askerlik

ATİNA, 23 (Milliyet) — Nazırlar Meclisi hizmetiaskeriyenin bir seneye indirilmesine karar vermiştir.

M. Titulescu mahreç meselesini anlatıyor

ATİNA, 23 (Milliyet) — Yunan gazetecileri, Romen Hariciye nazırı M. Titulescu'dan Bulgarların Akdeniz mahreci hakkında sordukları bir suale şu cevabı almışlardır:

— Bu mesele, iyilikle halledilebilir. Arazi üzerinden mahrece hacet yoktur. Yugoslavyanın da Selânikte iktısadî bir mahreci vardır. İktısaden Bulgaristan da Akdenizde böyle bir mahreç alabilir."

M. Titulescu Belgrad'a gitti

ATİNA, 23 (Milliyet) — Dün İktısat Vekili M. Pesmezoğlu tarafından M. Titulescu şerefine bir ziyafet verilmiştir. Ziyafet esnasında iki nazır iki memleket arasındaki ticarî münasebat hakkında konuşmuşlardır. M. Titulescu bu akşam Belgrada müteveccihen hareket edecektir. Orada Ankara ve Atina ziyaretlerinin enticelerini bildirecektir.

Bir komitecinin ölümü

BELGRAT, 23 (Milliyet) — Birkaç gün evvel Zidani - Most demiryolunda ve daha evvel de Zaprestiç civarında infilâk eden makineli bombaların Yosif isminde biri tarafından konulduğu anlaşılmıştır. Fakata Varadin kazasının Gorneladne köyünde bir evde oturmakta iken bu komiteci meçhul bir yerden namına bir paket gelmiş ve Yosif ailesi önünde paketi açarken içinde sarılı bulunan bir makineli bomba birdenbire infilâk ederek kendisinin ve zevcesinin ölümünü mucip olmuştur. Zabıta mahalli hâdiseye yetişerek ağır yaralıları isticvap etmiştir. Bulnar, sabık Hırvat nazırı Noydefer'in de Yosif tarafından öldürüldüğünü itiraf etmişlerdir. Bu şüphe üzerien infilâk neticesinde yıkılan evde taharriyat yapılmış, komiteci Ustaşa teşkilâtına ait iki tabanca ile bir de Bulgar bombası bulunmuştur.

M. Venizelosun mahkemeye sevki meselesi

ATİNA, 23 (Milliyet) — M. Venizelos'un M. Plâstras'ın diktatörlük hareketinin manevî faili olarak mahkemeye sevki hususunda M. Metksasın ısrarı üzerine bu teklifin Meb'usan Meclisinde müzakeresi hükûmetçe karargîr olmuştur.

M. Venizelos cevap hazırlıyor

ATİNA, 23 (Milliyet) — Yarın M. Venizelos Cümhuriyet fırkaları liderlerini evine davet ederek muhalefeti memnun etmek hususunda M. Çaldarisin söylediği nutka verilecek cevabı hazırlıyacaktır. Ağlebi ihtimal muhalifler şimdilik meclis mesaisine iştirak etmiyeceklerdir.

Romen - Bulgar ve Romen-Sırp misakları

ATİNA, 23 (Milliyet) — "Etnos,, gazetesi Balkanlardaki vaziyetten bahsettiği bir yazısında şunları söylüyor:

"Ankarada imza olunan misak Balkan Lokarnosuna doğru yol açmaktadır. Yakında vukubulacak olan Kral Karol ile Kral Boris mülâkatından sonra Romanya - Bulgaristan misakı ve müteakıben Romanya - Yugoslavya misakı aktolunacaktır.,,

Yunanistanın borçları

ATİNA, 23 Milliyet) — "Estia,, gazetesinin dünkü yazdığı "Yunan Hükûmetinin yeni tekliflerini de hâmiller reddetmiştir,, şeklindeki havadisi, Londra Sefiri M. Kaklamanos'un bugünkü resmî bir telgrafı tastik etmektedir. Cemiyeti Akvamın Heyeti iktısadiyesinin Yunanistanın vaziyeti maliyesinin fena bir halde olduğunu tesbit ve bu mealde verdiği rapora rağmen hâmillerin Yunanistanın tekliflerini müsırran reddetmesini Yunan matbuatı tenkit etmektedir.

Bir Romen tayyaresi kapaklandı

BÜKREŞ, 23 (Milliyet) — İtalyadan bir ay evvel satın alınan Savoya tipinde bir idroplan Mamoya'da yere inerken kapaklanmıştır. Üç Romen zabiti ölmüş ve bir kişi ağır surette yaralanmıştır.

Katiller hâlâ bulunamadı

Şile yolu üzerindeki cinayeti yapanlar kimlerdir?

Şile cinayeti üzerindeki karanlık devam etmektedir. Katillerin tutulduğuna dair dün akşam geç vakte kadar resmî makamata müsbet bir malûmat gelmiştir. Üsküdar ve Şile müddeiumumileri, jandarma kumandanı İzzet Bey, Şile, Üsküdar, Beykoz kaymakamları tahkikat ile meşgul olmaktadır. Jandarma kumandanı ve kaymakamlar katiller meydana çıkarılıncaya kadar o civarlarda takibat ve tahkikatla meşgul olmak üzere emir almışladrır.

Jandarma vasıtasile civar köylerde taramala yapılamaktadı. Dün hava yağmurlu olduğundan tarama işleri olduk ça müşkülâtlı olmuştur. İki yüze yakın şahsın ifadesi alınmış ve malûmatına müracaat edilmiştir. Bazı kimseler nezaret altında bulundurulmaktadır. Katillerin dört, beş kişi olduğu tahmin edilmekte ve bunların o civarda Erenlerköy halkından olmasından şüphe olunmaktadır. Maamafih bazı ipuçları elde edilmiştir ki; bu suretle katillerin yakalanmak üzere olduğuna hükmolunmakta ve jandarma ve hattâ şehirde polis kuvvetleri buna çalışmaktadır.

Akif ve Karakaş Efendinin öldürülmeleri hakkında son verilen malûmata göre Akif Efendi evvelki pazar günü İstanbul inmiş, manifatura aldıktan sonra beraber pazarlara gitmekte olduğu Balatlı Karakaş ile birlikte o akşam Pendiğe dönmüşlerdir.

Akif Efendi akşam Karakaş Efendiyle hasbühal ettikten ve yol hazırlıkllarını yaptıktan sonra yatmışlar. Yatmadan evvel Akif Efendi 250 liraya aldığı ve çok sevdiği beygirine yem vermiş ve döndükten sonra:

— Karakaş, gece saat ikide kalkalım. Sabaha Samandraya yetişelim, demiş.

Dün de tafsilâtı ile yazdığımız gibi Şile pazarına gitmişler, köyleri dolaşmışlar ve geçen çarşamba gecesi öldürülmüşlerdir. Bulnarı takip eden şakiler bir tahmine göre de pusudan seslenmişler:

— Paralarınızı atarak yolunuza devam ediniz, demişler.

Akif Efendi arabasından inmiş, şakilere ateş etmiş, fakat yanına yedek kurşun almadığından kurşunu bitmiştir. Sonra da arabasıan atlıyarak kaçmak isterken 8 yerinden kurşun yarası alarak öldürülmüştür. Hâdise mahallinde bir çok kurşun kovanları bulunmuştur. Şakilerin beş altı kişiden aşağı olmıyacakları tahmin ediliyor. Şerirler Karakaş Efendiyi de balta ile parçalamışlardır.

Boğuşma o kadar çok olmuş ki Akif Şakiler bu dişlerden ikisinin altın olduğunu anlamışlar ve sökmek istemişlerse de muvaffak olamıyarak atmışlardır. Şakiler Akif Efendinin tabancasını da almışlardır. Jandarma hâdise mahallinde bir çarıkla, Akif Efendinin, makasını ve nüfus kâğıdını bulmuştur. Ertesi günü hâdise mahalline giden Akif Efendinin refikası çalılıklar arasında gezerken kocasının beygirine ait sayım vergisi makbuzunu bulmuştur. Makbuzun üzerinde kanlı parmak izleri vardır.

Cinayet nasıl anlaşıldı?

Geçen perşembe günü saat 9,5 da her günkü gibi Şileden Üsküdara bir yolcu kamyonu hareket etmiş. Kamyonda bir de jandarma vardır. Sabahleyin Haciz köyünden geçtikten sonra Dindere civarında yağmur altında kalmış tenteli bir araba görmüşler. Jandarma:

— Ben bu arabayı tanıyorum, yağmur altında inçin duruyor, sahibi nerede acaba ? demiş ve kamyondan atlıyarak arabanın yanına gitmiştir. Arabanın için de ayakları aşağıya sarkmış, elbisesi parça parça olmuş, sağ elinin yumruğu sıkılmış bir ceset görünce şaşırmış. Beygir de bir ağaca ayağından ve yularından sıkı sıkı bağlanmıştır. Jandarmanın işareti üzerine kamyondaki yolcular da inmişler ve arabanın yanına gelmişlerdir.

Dindere iki orman arasında sıkışmış bir fundalıktır. Ve Haciz köyünden iki saat mesafededir. Yolculardan birisi çalıların içinde paramparça edilmiş bir ceset daha görmüştür. Jandarma derhal Haciz köyü jandarma karakoluna dönmüş ve faciayı haber vermiştir.

Akif Efendinin ailesi

Akif Efendinin Fatma Hanım isminde bir zevcesi ve Nevin, Nermin, Nesrin, Güzin, Şermin isimli beş kızı vardır. Hepsi de mektebe gidiyor. Akif Efendi Selânik mübadilidir. 42 yaşındadır. Pendikte iki dükkânı vardır.

Hâdise mahalline giderek tetkikat yapan vali bey hâdise hakkında demiştir ki:

— Mahallinde bizzat tahkikat yaptım, Şile yolunda Dindirede seyyar basmacılardan Pendikli Akifle Sabatay isminde bir musevî gece Şilede Ahmetli den saat yedi buçukta hareket etmişler, tek atlı bir araba ile dağın tepesine gelmişler, gece saat ondan sonra taarruza uğramışlar ve öldürülmüşlerdir. Failler meçhuldür. Ancak bazı izler bizi hakikate doğu tenvir etmektedir. İki kaymakam, iki nahiye müdürü, Üsküdar ve Şile jandarma kumandanları. Şile müddeiumumîsi mahallinde tetkikat icra ediyorlar. Katilleri behemahal yakalıyacağız

HARICI HABERLER

Vaşington - Moskova görüşmeleri

Rus - Japon gerginliğini azaltabilecek mi?

LONDRA, 23. A. A. — Gazeteler, Vashington ile Moskova arasında yeniden münasebatın tesis edilmesinden bahsetmekte devam ediyorlar ve M. Roosevelt in hareketini bilhassa, Amerika ticaret ve sanayiine piyasa açılması için iktisadî bir manası olduğu şekilde tefsir ediyorlar.

Bu hususta Times gazetesi Sovyetlerin Amerikada yapacakları mübayaatın kolayca tanzim edileceği hakkında müteredditdir. Times, Amerikanın bizzat Sovyet Rusyanın ihraç etmiş olduğu malları istihsal ettiğini kaydediyor, fakat iki büyük devlet arasında münasebat bulunmayişini bir gayritabiilik olarak telâkki ederek bu meselenin hallinden memnuniyetini izhar ediyor.

Diğer taraftan Nevs Chronicle, münasebatın yeniden başlamasının iktisadî ehemmiyetini kaydederek şunları yazıyor :

" — Rus-Japon gerginliği yüzünden nazik olan uzak şark vaziyetinin de Amerika hükûmet adamlarını Japon ihtiraslarına sed çekebilecek bir devletle dostane münasebata girmeğe sevketmiş olması ihtimali de muhakkaktır.

Üç tayyare ne oldu?

Dün Bükreşten üç tayyare gelecekti

BÜKREŞ, 23 (A. A.) — Üç Romen askeri tayyaresi Bükreş - Kapetovn gidip gelme seferini yapmak üzere bu sabah Baneasa tayyare meydanından havalanmışlardır. İlk merhaleleri şunlardır: İstanbul - Halep - Kahire - Asvan - ve Hartum.

(Dün bu tayyarelerin şehrimize vasıl olup olmadığını Yeşilköy tayyare karargâhından sorduk. Gelmedikleri cevabını aldık. Şu takdirde tayyarelerin havanın fenalığından dolayı yageriye döndükleri veyahut bir yere inmeğe mecbur kaldıkları anlaşılıyor.)

Roosevelt ve dolar

İstikrazdan evvel fiatların yüksekliği..

VASHİNGTON, 23. A. A. — M. Roosevelt, halka hitaben büyük bir nutuk söylemiştir. Reisicümhur hükûmetin eserini gözden geçirmiş ve kalkınma mücadelesinden evvel 10-13 milyon tahmin edilen işsizlerin sayısının bugün yüzde kırk nisbetinde azaldığını nafia işleri için tahsis edilen meblâğları zikretmiştir. Reisicümhur hükûmetin siyasetinin daima fiyatların yükselmesi gözönünde tutularak yapıldığını söyliyerek ilâve etti:

— Önce dolara kıymet verdirerek ara bayi mandaların önüne koymak istiyenler de var. Hükûmetin siyaseti evvelâ fiyatların seviyesini tesbit etmektir. Doların daimî kıymetinin ne olacağını ben söyliyemiyeceğim gibi kimse de söyliyemez.

Fiyatların seviyesini tesbit ettiğimiz zaman doların fiyatını tesbit ve idame ettirmeğe çalışacağız ve gelecek nesiller için borçların ediyesi hususunda kıymeti değişmiyecektir.

M. Roosevelt, doların bugün hadiseler, harici ticaret, diğer milletlerin dahili siyaseti ve diğer kıtaların siyasî karışıklıklarından çok müteessir olduğunu kaydedederk " Amerikanın ciddi surette doların altın kıymetinin kontrolunu ele alması" lüzumundan bahsetti. Bununla doların mütemadiyen değişmesine ve iptidaî maddeler fiyatının mütemadiyen yeniden tesbitine mani olunmuş olacaktır. Reisicümhur demiştir ki :

— Bu iş için munzam tedbir olarak, Amerika'da bir hükûmet altın piyasası tesis edeceğim ve kanunî salahiyetime istinaden Finance Corporation'a Amerika'da istihsal edilen yeni altınları, reis ve maliye nazırı ile istişareden sonra tesbit edilecek fiyatla ve muntazam fasılalarla satın alması için müsaade edeceğim. İcap ettiği zaman dünya piyasasından altın alıp satacağız. Bu tedbiri almaktan maksadım devamlı bir kontrol koyup idame ettirmektir.

Amerikada

NEVYORK, 23. A .A. — Cümhur reisi M. Roosvelt'in milli parayi herhangi bir suretle istikrar ettirmeyi düşünmezden evvel bütün emeklerini fiatları yükseltilmesine ve bu yükseliş haddinde istikrar ettirilmesine hasretmek hususundaki kararı mali mahfillerde bir hayal inkisarı uyandırmıştır. Çünkü bu mahfiller hükûmetin parayi istikrar ettirmek siyasetine teveccüh edeceğini ümit ediyorlardı. Bu mahfillerde deniyor ki M. Roosveltin siyasetini iyice tartılıp elenmiş düşünceler değil fakat çiftçilerin mahsullerinden elde edecekleri karlar ile borçlu oldukları paralar arasında adâlete uygun bir nisbet temin eden ziraat erbabının hoşnutsuzluğunu çaraçbuk yatıştırmak zarureti tayin etmektedir.

Londra borsasında

LONDRA, 23. A. A. — M. Roosvelt tarafında söylenen ve paraların istikrar ettirilmesi ihtimallerini pek çok uzaklaştıran nutuk neticesinde dolar için Londra borsasında pek az müşteri çıkmıştır. Borsa açıldığı vakit bin İngiliz lirası için 4,58 dolar ve bir dolar için 81,11-16 frank fiat tayin edilmiştir.

Karnera sayı hesabile galip

ROMA, 23 (A.A.) — Boksör Karnera, dün yaptığı maçta Paolino Uz -

Yeniden tehir Edilecek mi?

Silâhsızlanma konferansına yeni müracaat yok

CENEVRE, 23. A. A. — Cenevre mahfillerinden kuvvetle hüküm süren fikir ve kanaate göre silâhları azaltma konferansı bürosu çarşamba ve umumî komisyon perşembe günü toplanacaklardır.

Bu toplantılarda murahhas heyetler, konferansın en yakın atisi hakkında bir karar vermek ihtiyacı ile karşılaşacaklardır.

İngiliz kabinesinde bir içtima

CENEVRE, 23. A. A. — Silâhları azaltma konferansı reisi M. Henderson'a konferansın tehiri hakkında bugüne kadar her hangi bir hükûmet tarafından her hangi bir müracaat yapılmış değildir.

İngiliz kabinesinin bugün yapacağı toplantıya oldukça ehemmiyet verilmektedir. Bu toplantı esnasında her hangi bir teşebbüste bulunulması hakkında bir karar alınması muhtemel görülmektedir.

Cenevre mahfillerinde umumiyyetle zannedildiğine göre konferans bürosu ve umumî komisyonun evvel bildirilen tarihlerde toplanacaklardır. Bu toplantılarda konferansın en yakın atisi hakkında bir karar verilecektir. Bu karar ya Sir John Simon tarafından izah edilen prensipleri ilk İngiliz projesile teklif etmeğe memur bir tahrir komitesi teşkili yahut konferansın bilâ müddet tehiri süretlerinden biri olacaktır.

İngiliz muhafazakârları ne istiyor?

LONDRA, 23. A. A. — Muhafazakârların yeniden silâhlanma için gittikçe artan propagandalarına cevap olarak Lord Lansboury bir nutuk söylemiş ve demiştir ki :

— Kara ordusuna olsun, deniz ordusuna olsun girmekten imtina etmeleri, diğer milletlere kin beslememeleri için bütün gençliğe hitap ediyorum.

Sözlerini bitirirken kendisinin silâhlanmağa karşı, sendikaların nezaretinde yapılacak bir greve taraftar olduğunu söylemiştir.

Yakmak için nasıl bir madde kullanıldı?

BERLİN 23. A. A. — Volff ve Reuter ajansları bildiriyor :

Reichstag yangını muhakemesinin bugünkü celsesi, yangının muhtemel seyri hakkında mahkemeye malûmat vermeğe memur mutahassısların ifadelerini dinlemeğe tahsis edilmiştir.

Berlin Politeknik mektebi hocalarından olan ve ilkönce dinlenen mütahassıs M. Josse, birçok teknik tafsilât verdikten sonra demiştir ki :

" Meclisin müzakere salonu — daha evvelce muhtelif yerlerine külliyetli miktarda ve mayi halinde olması muhtemel tutuşturucu maddeler dökülmemiş olsaydi — bu derece süratle yanamazdı ".

Mutahassıs bu fikrinin doğruluğunu göstermek için istinat ettiği esası şu suretle anlatmıştır :

" Yangın bittikten sonra müzakere salonunda pek çok korum bulunmuştur. Bundan başka kaplama tahtaları ve kapalı bulunan salondaki meşe ağacından mamul eşya sadece birkaç çıra tutmak suretile alevlenip yanamazdı. Ayni zamanda salonun rüzgârlandırılması da lâzım gelirdi.

" Meclisi tutuşturmak için yapılan bu hazırlıklar şüphesiz az çok bir zaman sarfına lüzum gösterir.

Bu hazırlıklarım da birkaç kişi tarafından yapılmış olduğuna hükmetmek gerek olur."

Mutahassısın bu ifadesi bitince, müddei umumî ile avukatlar gerek M. Jossenin ve gerek diğer mutahassısların vardıkları bu neticelerin ne dereceye kadar doğru olabileceği hakkında münakaşaya girişmişler ve bazı şüphe ve tereddütler göstermişlerdir .

M. Josse, bu tereddütleri izaleye açlışmıştır.

Petrol yüklü bir tren yandı

BÜKREŞ, 22. — Sinaia Pluesti yolunda petrol yüklü bir tren iki lokomotife çarpmıştır. Trendeki vagonlardan biri ateş almıştır. Ateş derhal diğer vagonlara da yayılmış ve büyük bir yangın halini almıştır.

Beş ölü, 8 ağır yaralı vardır.

Lindberg havalandı

LONDRA, 23. A. A. — Tayyareci miralay Lindbergh ile karısı henüz belli olmıyan bir yana gitmek üzere Sutampton dan havalanmışlardır.

PARİS, 23. A. A. — Matin gazetesi Londradan aldığı bir telgraf neşrediyor. Bu telgrafa göre kütüp sahalarındaki tetkikatından sonra Londraya gelmiş ve orada bulunan Lindbergh, tayyaresini göz den geçirmek için Southampton'daki bir firmaya müracaat etmiştir. Binaenaleyh, kendisinin cenup cihetinden atlas denizini geçerek Amerikaya gitmesi ihtimali vardır.

Faşizmin on birinci yıldönümü

ROMA, 23. A. A. — İstefani ajansı bildiriyor :

Bugün faşizmin on birinci yıl dönümü, büyük tezahürat ile tesit edilmiştir. 27 hususî tren, Floranseden bütün içtimaî sınıflara mensup 35 kişi getirmiş ve bunlar Düçeye tazimatta bulunmak ve inkilâp sergisini ziyaret eylemek üzre Roma'da toplanmışlardır.

M. Mussolini, faşist inkilâbının henüz bitmemiş olduğunu ve bitemiyeceğini

SON DAKİKA

M. Molotof rahatsız olduğu için cümhuriyet bayramında bulunamıyacak

ANKARA, 23 (Telefonla) — M. Molotof son günlerde şiddetli bir grip geçirdiğinden doktorlar seyahate çıkmasına müsaade etmemişlerdir. M. Molotof bu vaziyet karşısında derin teessürlerini ve ilk fırsatta Ankarayı ziyaret edeceğini hükûmetimize bildirmiştir .

Onuncu yılı kutlulamak için

ANKARA, 23 (Telefonla) — Cümhuriyet Bayramını kutlulamak üzere yapılacak şenlikler için lâzım olan ampul duyleri, kâğıt kotiyonları ihtiyaçlarını karşılamak ve 28 birinci teşrin tarihine kadar muteber olmak üzere tarifenin 565 numarasından 3000 ve 362 numarasından 500 kilo munzam kontenjan verilmesi hakkındaki kararname bugünkü resmî gazetede neşredildi.

İktısadî buhran vergisi hakkında bir tefsir talebi

ANKARA, 23 (Telefonla) — 1890 numaralı iktısadî buhran vergisi kanununun 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasının tefsirini hükûmet bir tezkere ile Millet Meclisinden istemiştir. Tevkifatı doğrudan doğruya malsandıklarına yatırmakla mükelef oan muhasebecierin birinci derecede mesuiyeti cihetine gidimek ve paranın bunardan tahsiline imkân görülemiyen hallerde ita âmirine müracaat edilmek suretile kanundaki hükümlerin tastiki âdilâne bir hareket olacağı mülâhazasile tefsir yolu ile tatbikatın bu şekil üzerinden yapılması lüzumunu hükûmet bu tezkeresinde işaret etmiştir.

İzmirde St Yozef mektebinde hadise

İZMİR, 23 (Milliyet) — Fransız St. Jozef mektebinde bir sınıfta okunan Cümhuriyet marşını, bu sınıfın yanındaki altıncı sınıf talebesi alkışlamışlardır. Bunun üzerine alkışlıyan talebenin haftalık notları kırılmıştır. Kırık notlu karnesini almak istemiyen bir talebe kolundan tutularak sınıftan atılmıştır. Çocuğun kolu bere içindedir.

Maarif İdaresi hâdise etrafında tahkikat yapmaktadır.

Nebatları kontrol ve temizleme müesseseleri inşa edilecek

ANKARA, 23 (Telefonla) — Ziraat Bankasınca yaptırılacak nebatları kontrol ve temizleme müesseseleri hakkında hükûmet Meclise bir kanun lâyihası sevketmiştir. Bu lâyihaya göre yabancı memleketlerden getirilecek nebatat ve mahsûllerle beraber gelmesi muhtemel zararlı böcek ve nebatat hastalıklarının memlekete bulaşmaması ve dışarıya gönderilecek nebatat ve mahsûllerinin hastalıklı olarak gönderilerek rağbetten düşmemesi için bu gibi nebat mahsûlleri fennî surette kontrol etmek ve icabında temizlemek üzere bankaca 250 bin liraya kadar nebatları kontrol ve temizleme müesseseleri inşa ettirilecek ve bu müesseselere lâzım olan fennî alât ve vesait temin edilecektir.

Bunların mahal ve miktarları Ziraat Vekâleti tarafından tayin edilecek, inşa ve plân ve ihaleleri hakkında da bankaya direktif verilecektir.

Tıp konğresi dün kapandı

ANKARA, 23. A. A. — Beşinci Millî Türk Tıp kongresi bugün öğleden sonra saat 14 te tekrar toplanmış ve iki celse yapmıştır.

Birinci celsede, ruznameye dahil serbest tebligler dinlenmiştir. Ziya Nuri Paşanın reisliği altında toplanan ikinci celsede, takrirler okuduktan ve kabul edildikten sonra, Ziya Nuri Paşa dağılış nutkunu okumuş ve kongre çalışmasına nihayet vermiştir.

Okunan ve kabul edilen takrirler şunlardır :

1.— Devlet merkezindeki hızlı inkişafı her kongrede büyük bir iftiharla görmek fırsatını verdiği için iki sene sonraki altıncı Millî Türk Tıp kongresi de Ankarada toplanacaktır.

2.— Sihhat ve içtimaî muavenet Vekili Doktor Müderris Refik Bey altıncı Millî Türk Tıp Kongresinin reisliğine seçilmiştir.

3.— Kongre işlerinin mütemerkiz bir şekilde devamını temin için geçen senelerde olduğu gibi gene Tıp encümeni idare heyeti kongre idare heyeti vazifesini yapacaktır.

4.— Gelecek tıp kongresi için,

a.— Romatizma hastalıklarına,

b.— Alkol, kokain, eroin ve emsali iptilâsından mütevellit zehirlenmelere karşı etütler hazırlanacaktır.

Hariçte tütün satışımızın ilerlemesi için şirket teşkil ediliyor

ANKARA, 23 (Telefonla) — Haricî tütün satışımızın ilerlemesi için bir Limited Tütün Şirketi teşkili hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından hazırlanan kanun lâyihası Meclise verilmiştir.

Lâyihaya göre şirket memleket haricinde mamûl tütün ve sigaraların satış muamelâtile iştigal edecek ve öteden beri tütün ticaretile iştigal eden tacirler şirkete iştirak edeceklerdir.

Şirketin sermayesi icabında Heyetivekile kararile arttırılmak üzere şimdiden bir milyon liradır. Bu paranın yarısı İnhisarlar İdaresinin mütedavil sermayesinden, diğer yarısı da şirketler tarafından temin olunacaktır.

İnhisarlar İdaresinin hariçte mamûl tütün ve sigara satmak için akdetmiş bulunduğu bütün mukaveleler bilcümle hukuk ve vecaibi ile birlikte bu şirkete devrolunacaktır. Şirketi nbütün muamelâtı İnhisarlar İdaresince mürakabe edilecektir.

İzmirde münferit hakimlik

İZMİR, 23 (Milliyet) — Şehrimiz Asliye mahkemesi ilga edilmiş, yerine üç münferit hâkimlik ihdas edilmiştir.

Munzam mazot kontenjanı

ANKARA, 23 (Telefonla) — 14765 sayılı kararname ile verilen munzam mazot kontenjanında alâkadarların lâyikile istifade edemedikleri ve Cümhuriyet bayramı dolayısile mazot talebinin normal ihtiyacın üstünde olduğu anlaşıldığından mezkûr kararnamedeki müddetin 30 Teşrinisaniye kadar uzatılması hakkında bir kararname neşredilmiştir.

Ölen hayvanların tazmini

ANKARA, 23 (Telefonla) — Ahaliye ait olup kira ile jandarma hizmetinde iken eşkiya müsademesinde ölen ve kaçırılan hayvanların tazmini hakkında bir kanun lâyihası hazırlanmış ve Meclise verilmitşir. Bu lâyihaya göre bu kabil hayvanlar 29 Mayıs 929 tarih ve 1471 numaralı kanunun ikinci maddesi

İzmirde su tarifesi

İZMİR, 23 (Milliyet) — Şehrimizde su tarifesi yeniden tesbit edilmiştir. Tarifede, metre mükâbı, iki kuruş tenzilât yapılmıştır.

Lenberg cinayeti

LEMBERG, 23. A. A. — Dün sabah adliye memurları , doktorlar ve müddeiumumî Starost, Sovyet Rusya sefareti müsteşarı ve hariciye nezareti mümessilleri huzurunda Sovyet konsolosluğunu gezmişler ve tetkikatta bulunmuşlardır.

Katledilen Sovyet memuru Lailov'un cesedi bugün teşrihaneye götürülecek, sonra Sovyetler tarafından nakledilecektir.

Fransız Cümhurreisi Parise döndü

PARİS, 23. A. A. — M. Lebrun yanında iş nazırı M. François Albert, ticaret nazırı M. Serre ve tekaüt nazırı M. Miel

ŞEHİR HABERLERİ

FIKRA

Acı bir hatıra

Hususî hastahane sahipleri, aralarında bir cemiyet teşkili için vilâyet müracaat etmişler.

Hastalık, herkes için mukadder bir hal olduğuna nazaran insanlığın ıstıraplarını teskin eden hastahane önünde baş eymek beynelmilel bir vecibedir. O kadar ki muharip ordular bile, biribirlerinin hastahanelerine karşı hürmetle mükellef olmuşlar, hastahaneleri taarruz dan masun addetmişlerdir.

Memlekette bazı hususî hastahanelerin efkârı umumiyede bırakmış oldukları çok acı bir intiba vardır. Bunların bir kısmına, hastahaneden ziyade bazirgânlar yurdu demekte biran tereddüt edilmemelidir.

Benim kardeşim, onların birisinde can verdi. Soğuk, yağmurlu, dondurucu bir gündü. Teshin, hastahanenin en tabiî vazifesi olduğu halde hastahane bizden bunun için avuç dolusu para istemekten ve almaktan sıkılmadı.

Kardeşimin hastalığı Yetekanı vahîm idi. Kendisini, mevtin sekeratı içinde oraya nakletmiştik. Bütün doktorlar, ondan müttefikan ümitlerini kesmişlerdi. Hastahane, onun ölümünden cüz'î bir zaman evvel karnından aldığı suyu gûya tahlil ettik diyerek bizden bir avuç para almakta tereddüt etmedi.

Kerdeşim can çekiştiği o binada hastalığı sarî olmadığı halde sanki o hastahaneden hiç ölü cıkmazmış gibi cenazesini tenha bir sokağa açılan arka kapıdan çıkardılar. Ve bu suretle hastahanelerin şöhretini korumuş oldular.

Bu halile bu kabil müesseseleri beşerî ıstırapların sükûn bulduğu bir insaniyet melceî addetmekten insanlığım namına sıkılıyorum. Bu acının zehrini kalbim ve damarlarım hâlâ yanarak duymaktayım.

Hususî hastahanelerin bir cemiyet teşkiline kalkıştıkları şu sıralarda alâkadar makamların işi pek hassasiyetle takip etmelerini hassaten rica ederim. İnsanî bir mülâhazadan fazla bunlar arasında kaba, bir bazirgân ruhu taşıyanlarına, bu memlekette insan hayatının bir istismar vasıtası olmadığı başlarına bir tabut vurulur gibi ihtar edilmelidir.

Bu işi hassasiyetle takip etmiyenler, omuzlarında en ağır bir vebal taşımakta olduklarını da unutmasınlar.

Ekser şeylerin devletleştiği bir memlekette vatandaş hayatile alâkadar olan hususî hastahanenin abes ve mânâsız bir şey olduğu ne kadar meydanda ise, bunların pek haklı bir kontrola tâbiiyeti de o kadar elzem ve zarurîdir.

Salâhaddin ENİS

Karışık hesaplara bakılıyor

Harp malûlleri cemiyeti sabık heyeti idaresi tarafından çıkarılmış olan 932, 933 senelerine ait takvim mikdarlarının tesbitine lüzum hâsıl olmuş, tabı mikdarlarının matbaalardan istenilmesi için Cemiyetin yeni heyeti idaresi sabık heyeti idarenin hesaplarını tetkik etmekle meşgul heyetle temasa başlamışlardır. Bazı hususta da şikâyette bulunmak üzere üç kişilik bir heyet dün İstanbul Emniyet müdiriyetine gitmişlerdir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

23 Teşrinievvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	99	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	95,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	225	Tünel	—.—
D. Muvahhide	50,25	Rıhtım	17,60
Gümrükler	8,50	Anadolu I	44,65
Saydî mahl	6,50	„ II	46.75
Bağdat	10,35	Mümessil	50.90
T.askeriye	10,35		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	13.—
„ „ Hamiline	9,55	Bomonti	18,90
„ „ Müessis	102	Terkos	27
Tramvay	47	Çimento	11
Anadolu Hisse	27	Ittihat day.	17.50
Reji	3.95	Şark day	1,25
Şir. hariye	15,25	Balya	2
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FIATLARI

Paris	1206	Prağ	15.94
Londra	676.50	Viyana	4.33.50
Nüyork	66,95	Madrit	56525
Brüksel	3,38.50	Berlin	1.98
Milano	8,98	Belgrat	34.39
Atina	83,06	Zloti	4.20.25
Cenevre	2.43875	Peşte	3,7450
Amsterdam	1.16.76	Bükreş	796750
Sofya	66,2075	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şilin	Av. 24,50
1 İsterlin	674	1 Peseta	16
1 Dolar	147	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	55.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernovis	—.—
20 Leva	25,—	1 Altın	923,24
21 Kur. Çek	118	1 Mecidiye	0,37
1 Florin	83	Banknot	2,43

Ekonomi

Vapurlar Devrediliyor

İdare meclisi dün umum müdürü intihap etti

Millî vapurculuk şirketi idare meclisi dün toplanmış ve şirket umum müdürlüğüne erkânı harp miralaylığından mütekait Ali Rıza Bey tayin edilmiştir. Şirketin teşkilâtı ve memur kadroları süratle ikmal edilmektedir. Maamafih henüz hiç bir vapurcu, vapurlarını şirkete ferağ ettiklerini deniz ticaret müdürlüğüne müracaatla tesçil ettirmemişlerdir. Şirket 1 Teşrinisaniden itibaren vapurlarını sefere çıkarmağa çalışmakta ve bunun için tertibat almaktadır. Şirkete giren vapurcular, vapurlarını şirkete devir ve teslime başlamışlardır. Diğer taraftan şirkete girmeyen vapurcuların vaziyetlerinde ve noktai nazarlarında te beddül yoktur. Paşabahçeli Cemal Bey, Ankarada bulunmaktadır. Yelkencizade Lûtfi Bey de Ankaradan gelmiş ve tekrar Ankaraya dönmüştür. Bu kısım vapurcular, İktısat vekâletinin vaziyete bir şekli hal vereceğini ümit etmektedirler. Ayni zamanda bunlar, hakem kararının vaktinde tebliğ edilmiş olmadığından bahisle mahkemei temyize de müracaat etmişlerdir. Bunlar, temyiz enticesinin kendi iddialarının isabetini göstereceğini ve bu suretle vaziyetin tamamen değişeceğini ümit etmektedirler.

Türk borcu tahviller kota ithal edildi

Borsa ve Osmanlı Bankası komiserliğinden: 1933 yüzde yedi buçuk faizli her biri itibarî 500 frank kıymetinde üç tranşa ayrılmış 1.925.272 adet birlik Türk borcu tahvili Maliye vekâletinin iş'arı üzerine 21-9-1933 tarihinden itibaren alınıp satılmak üzere İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasında tescil ve kota ithal edilmiştir.

Japonya, en büyük pamuk ihracatcısı

Bu senenin Ağustosu nihayetinde, Japonyadan ihraç olunan pamuk mensucatın yekûnu, İngilitereden ihraç olunan pamuk mensucatı yekûnunu tecavüz etmiş ve bu suretle Japonya, İngilterenin yerine dünyada en büyük pamuk mensucat satıcısı halien gelmiştir.

İngiliz piyasasında üzüm

Londra Ticaret mümessilliğimizden Odaya gelen malûmata göre, bu ay İngiltere piyasasında üzüm üzerinde hararetli muamele olmakta ve fiatler tereffüa meyyal bulunmaktadır. İzmir Sultaniye üzümleri 26 - 32 şilin arasında satılmaktadır.

İncir fiatleri de yükselmeğe meyyaldir.

İstanbul kontenjanı

İkinci teşrin kontenjanının İstanbul mıntakasına ayrılan kısmı İstanbul gümrüklerine tebliğ edilmiştir.

Sanayiciler projeyi hazırlamağa başladılar

Sanayicilerin istedikleri tarife esaslarını tespit ve İktısat Vekâletine bir proje halinde arzı için Sanayi Birliğinde muhtelif zümrelerden mürekkep olmak üzere teşekkül eden komisyonlar, dünden itibaren tetkikata başlamışlardır.

İzmirde üzüm, incir satışı

Bu sene mevsim başından bu ayın on üçüne kadar İzmir borsasında 20,365,702 kilo çekirdeksiz üzüm, 7 - 30 kuruş fiat arasında satılmıştır.

Geçen sene ayni müddetteki satış miktarı 8 - 40 kuruş fiat arasında 30,651,091 kilo idi.

Son hafta zarfında, bir evvelki haftaya nispetle üzüm üzerinde az muamele olmuştur.

Üzüm piyasasındaki muamelelerin azlığı ve fiatlerin düşüklüğü, piyasaya fazla mal gelmekte olmasına ve bu ayın ilk nısfında teslimi şart olan alivre satışların ikmal edilmiş gibi bulunmasına ve ihracatçıların büyük mikyasta yeni siparişler almamalarına atfedilmektedir.

Senebaşı satışları için yeni siparişler beklenmekte ve vaziyetin bir hafta sonra inkişaf edeceği ümit edilmektedir.

Bu sene mevsim başından bu ayın 13 üne kadar İzmir borsasında 8 milyon 509,802 kilo incir, 6,5 - 26 kuruş fiat arasında satılmıştır. Hurda incirlerin fiati 4,75 kuruştur.

Geçen sene ayni müddet zarfında 9,147,050 kilo incir satılmıştı.

Son haftanın incir satışları, bir evvelki hafta satışlarından miktar itibarile azdır. Yalnız son hafta zarfında hurda nevinin satışları başlamıştır.

Dericiler neden ayrıldı?

Deri fabrikatörlerinin Sanayi Birliğinden ayrıldıkları yazılmıştı. Debbağlar Cemiyeti Reisi Murat Bey, dericilerin Birlikte mühim bir yekûn teşkil ettiklerini, Ankaraya Birlik namına giden heyette temsil edilmediklerinden müteessiren dericilerin birlikten çkildiklerini söylemiştir.

Yunanistanın tütün ihracatı

Yunanistanın 933 senesinin ilk altı ayı zarfındaki tütün ihracatı, bilhassa Almanya ve Amerikaya fazla olmuştur.

Bu senenin altı ayı zarfındaki ihracat yekûnu 800,182,373 drahmi kıymetindedir.

Başlıca Avrupa memleketlerinin sigara sarfiyatı

Rusya hariç olmak üzere, başlıca Avrupa memleketlerinin cigara sarfiyatı 1929 senesinde 173,8 ve 930 senesinde 175,6 milyon kilo iken 931 senesinde 150,5 milyon kiloya düştüğü anlaşılmıştır. Bu tenezzül yüzde 7 nisbetindedir. İtalya, Lehistan ve Balkan memleketlerinde tenezzül nisbeti daha yüksektir.

Bilâkis İngiltere, Fransa ve Avustralyada tenezzül o derecede mühim değildir. Cigara sarfiyatının, umum tütün sarfiyatına nisbeti yüzde 30 dur.

Maarifte

Yeni zamlar

İlktedrisat müfettişlerine maaş zammı

İstanbul İlk tedrisat müfettişlerinin maaşlarının zammı hakkında bir liste yapılmış ve Maarif Vekâletine gönderilmiştir. İstanbulda mevcut 28 ilk tedrisat müfettişinden yirmi kadarı bu sene zam görecektir.

Tarlabaşında mektep

Maarif Müdürlüğü Tarlabaşında yeni bir ilkmektep açarak bu civarın ihtiyacını temin etmiştir. Mektep 47 nci ilkmekteptir. Eski Ermeni mektebi binasında açılmıştır.

Ankaraya giden talebe mümessilleri

Hukuk Fakültesinde sınıflarında ipka kalan talebenin tekrar imtihana girmesi hakkında teşebbüsatta bulunmak üzere dört kişilik bir talebe heyeti Maarif Vekâletile temas etmek üzere Ankaraya gitmiştir.

Üniversite kadrosu

Talim ve Terbiye Heyeti Reisi İhsan Bey bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. İhsan Bey üniversite kadrosunu ve bütçeyi tam olarak getirecektir. Bütçede yapılan bir tadilât yoktur.

Kadronun yarın ilân edilmesi mukarrerdir.

Kendilerile mukavele yapılan 30 ecnebi porfesörden şimdiye kadar on tanesi İstanbula gelmiştir. Diğerleri de bu hafta sonunda gelmiş olacaklardır.

Üniversitede bayram

Üniversite Kutlulama komisyonu dün toplandı ve merasime ait programı kat'i olarak tespit etti.

Üniversite bayramı üç gün evvelden kutlulamıya başlıyacak ve çarşamba gününden itibaren konferanslar verilecektir. İlk konferansı İbrahim Fazıl Bey "İki devrin maliyesi,, mevzuunda verecektir. Perşembe günü de Sıddık Sami Bey "İki devrin hukuku,, mevzulu bir konferans verecektir.

Sabık Fen fakültesi reisinin tekzibi

Aldığımız mektuptur:

"Son Posta gazetesinin 23 Birinci teşrin 1933 tarihli nüshasında (Eski müderrisler bomba gibi patlıyacaklar mı? Mustafa Hakkı Bey böyle dedi.) başlığı altında tarafımdan vaki olduğu bildirilen beyanatı okudum.

"Son Posta gazetesi muharrirlerinden hiç bir zatı tanımadığımı ve kendilerine böyle bir beyanatta bulunmadığımı arz ve şu tavzihimin gazetenizde neşrini rica ederim efendim.,,

Sabık Fen Fakültesi Reisi
Mustafa HAKKI

Vilâyette

İkinciteşrin aylığı

Perşembe veya cumartesi günü verilecek

Teşrinisani maaşının perşembe günü verilmesine çalışılmaktadır. Kabil olamazsa cumartesi günü verilecektir.

Galatasaray işi

Galatasaray eski müdürü ile idare memurlarına ait meselenin tetkiki ile İdare heyeti meşgul olmaktadır. Bazı hususatın kendilerinden sorulmasına karar verilmiştir.

Ziraat sergisi

Vilâyet ziraat sergisi hazırlıkları bitmek üzeredir. Sergi Cümhuriyet Bayramı günü sabah saat dokuzu on beş geçe merasimle açılacaktır.

Hava birden bozdu

Kar yağması ihtimali var mı, Fatin Bey ne diyor?

İki, üç gündür fasılalarla yağan yağmur evvelki geceden beri bardaktan boşanırcasına ve durmadan yağıyor, bu yağmurla beraber kışın geldiği ve yazın uzaklaştığı da meydana çıktı. Dün herkes paltosunu giymiş, eldivenlerini takmıştı. Şehrin büyük caddeleri şemsiyeden görülmez bir halde idi.

Dün sabah erkenden gökten beyaz, beyaz kara benzer bir takım sineklerin düşmesi de artık kışın geldiğine kimsede şüphe bırakmadı.

Şehirdeki sobacı, borucu dükkânları dün büyük bir faaliyet sarfettiler. Soğukların başladığını gören herkes karınca, kadrince, soba, boru alıyordu. Odun ve kömür fiyatlarının da havalarla hemâyar olarak yükseldiğini söylemeğe bilmeyiz lüzum var mı?

Yalnız İstanbul daha yaza doymadan havaların böyle birden bire soğuması kimseyi memnun etmedi. Kasım gelmeden böyle soğuklara intizar edilmiyordu. Maamafih daha epeyce yaz göreceğimiz kanaati hemen herkeste vardır.

Dün bu hususta ne düşündüğünü ve bu tepeden inme soğukların nereden geldiğini rasathane müdürü Fatin Beyden sorduk. Fatin Bey diyor ki:

— Bu hava o kadar korkulacak şey değil. Hem hava iyileşiyor. Yarın daha iyi olacaktır. Yağmur, soğuk bu mevsimin tabii icabatındandır. Maamafih daha iyi havalar göreceğiz. En az hararet derecesi zait 6 olduğuna göre kar yağması ihtimali yoktur."

Dün Karadenizde de müthiş bir karayel fırtınası hüküm sürüyordu. Bazı şilepler fırtına fazla olduğundan dün Boğazdan çıkamamışlardır.

Zehirli gaz maskesi

Zehirli gazlardan korunma Cemiyeti bir gaz maskesi fabrikası yaptırmak üzere teşebbüsata girişmiştir. Bu husus için 200 bin lira sarfedilecektir.

Poliste

Bir amele kavrularak öldü

Ölüm şüpheli görüldüğü için ceset morga kaldırıldı, otopsi yapıldı

Cuma günü kâğıthanedeki elektrik fabrikasında bir ölüm hâdisesi olmuş, Eyüplü Ahmet Ali Efendi şüpheli bir şekilde ölmüştür.

Perşembe günü elektrik kazan dairesinde bir kemer çökmüş, bunun tamiri için 450 dereceihararette yanan kazanın söndürülmesi icap etmiştir. Kazanın soğuması ve sıcaklığın 25 dereceye düşmesi için en az 30 saat geçmesi icap etmekte olmasına rağmen kazan söndürüldükten 16 saat sonra daire şefi Ahmet Ali Efendiye içeri girip kemeri tamir etmesini emretmiştir. Ahmet Ali Efendi kazanda hararetin 80 derece olduğunu, bu hararette kazanı tamir edemiyeceğini bildirmiştir.

Fakat şef behemehal girip kazanı tamir etmesi için kat'i emir verince ve bu emrinde ısrar edince Ahmet Ali Efendi içeri girmiş, fakat 4 dakika sonra kendisini adeta kızarmış bir halde dışarı atmıştır. Biçare adam dışarı çıkar çıkmaz tek bir kelime bile söyleme den düşüp ölmüştür.

Doktor tarafından yapılan muayenede doktor ölümün kalp sektesinden olduğunu tespit etmişse de 80 derecelik hararetin kalp üzerinde böyle tesirler yapacağını düşünerek cesedin morga naklini ve müddeiumumiliğin keyfiyetten haberdar edilmesini lüzumlu görmüş ve müddeiumumiliğe keyfiyeti ihbar etmiştir.

Dün cesede morgta otopsi yapılmış ve ceset ailesinin talebi üzerine defnedilmesi için oğluna verilmiştir.

Tahkikata müddeiumumî muavinlerinden İsmail Hakkı Bey vazıyet etmiş ve hazırlık tahkikatının yapılması için jandarmaya emir verilmiştir.

Tahkikatın tamiki için bugün morgun vereceği rapora intizar edilmektedir.

Kaçakçı hanımlar

Dün Köstenceden gelen Galiçya vapuru yolcularından üç hanım şüpheli görülerek eşyaları ve üzerleri aranmış ve muayene neticesinde eşyalarından dört buçuk kilo kadar kıymetli ve ipekli kumaş çıkarılmıştır. Bu kaçakçı hanımlar mahkemeye verilecektir.

İsimlerine rağmen..

Evvelki gece, Hüseyin kaptanın idaresinde 20 tonluk, odun yüklü Selâmetiderya takası, Kandilli iskelesine yanaşırken Selâmet ismindeki motorla müsademe etmiş ve taka batmıştır. Nüfusça zayiat yoktur.

İki sarhoş

Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde sarhoş olarak dolaşan ve bağırıp çağıran Şükrü ve Ziya namında iki kişi zabıta tarafından yakalanmıştır.

Mahkemelerde

Sandaldaki Cinayet

Suçlulardan birisi dün tahliye edildi

Beşiktaşta sandalcı Adili öldürmekten suçlu Bahaettin ile Şevketin muhakemelerine dün devam edilmiştir. İddia makamı Bahaettinin 464 üncü madde ile cezalandırılmasını, Şevketin de 448 inci madde ile ceza görmesini istemiştir. Bahaettin Efendi iddia makamı tarafından istenilen ceza müddetini doldurmuş olduğunu ileri sürerek tahliye talebinde bulunmuş, iddia makamı da bu talebin muvafık olduğunu söylemiştir. Mahkeme Bahaettin Efendinin tahliyesine karar vermiş, Şevketin müdafaası için de davanın rüyetini 6 teşrinisaniye bırakmıştır.

Gişedeki ihtilâs

Şark şimendiferleri gişesinde çalışırken 3 - 4 bin lira ihtilâs eden Suat Efendinin muhakemesine dün ikinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede dinlenen şahitler ihtilâsın miktarını ve şeklini bilmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme başka şahit celbi için teşrinisaniye bırakılmıştır.

Mahkemede tevkif

Devlet hazinesinden yüz liranın ziyama sebep olmaktan suçlu eski Kadıköy Malmüdürü Salâhattin, veznedar Nazım ve memurlardan Cevat Beylerin muhakemelerine dün ağırcezada başlanılmıştır. Dünkü muhakemede Salâhattin Bey hakkındaki tevkif kararı geri alınmış, Nazım Bey hakkındaki tevkif kararı da mahkeme salonunda infaz olunmuştur. Nazım Beyin vekili tevkif kararının geri alınmasını istemişse de mahkeme bu talebi reddetmiştir. Bundan sonra muhakeme şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Eroin sattığı için

Ali isminde birisine eroin satarken yakalanan eski eczacılardan Aram Efendinin muhakemesi dün ağırceza mahkemesinde intaça edilmiştir. Aram Efendi, cürmü sabit olduğundan, ceza kanununun eski 403 üncü maddesi mucibince 6 ay hapse ve 100 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur. Yakalanan eroinlerin de müsaderesine karar verilmiştir.

İntihap encümeninde

Adliyede her pazartesi günü toplanmakta olan intihap encümeni dün toplanmamıştır. Bunun sebebi intihap encümeninin mesaisi hakkında vekâletten yeni talimat gelmiş olmasıdır. Bu talimata nazaran badema intihap encümeni her ayın yirminci günü toplanacak ve o gün adliyede bir müsabaka imtihanı yapılacaktır. Bu imtihana adliyedeki münhallere talip olanlar ve memurin kanununun dördüncü maddesindeki evsafı haiz bulunanlar gireceklerdir. Vukubulacak münhallere ayın yirmisine kadar vekâlet suretile de olsa kimse tayin edilmiyecektir.

Tevkif kararı infaz edilecek

Sirkeci belediye tahsil şubesi tahsildarı iken zimmetine 45 lira geçirdiği için hakkında lüzumu muhakeme ve tevkif kararı verilen Celâl Efendi dün ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edilecekti. Fakat hakkındaki tevkif kararının infaz edilmediği anlaşılmış, bunun için muhakeme yapılamamış, tevkif kararının infazı için müddeiumumiliğe tezkere yazılmasına karar verilmiştir.

Tayinler Müddeiumumiliğe bildirildi

Yeni adliye tayinleri dün İstanbul Müddeiumumiliğine bildirilmiştir. Müddeiumumilik keyfiyeti cumartesi günü alâkadarlara resmen tebliğ edecektir. İstanbul adliyesindeki tebeddülât evvelce yazdığımız gibidir.

Şikâyet inzıbattan..

Liman inhisar idaresinde böyle söyleyorlar

Son günlerde mavnacılara ve bazı nakliyatçılara atfen liman şirketinden şikâyetler vuku bulduğu yazılmaktadır. Bu hususta kendisile görüştüğümüz salâhiyettar bir zat bize şu izahatı vermiştir:

— Limanda tahmil ve tahliye inhisarı, liman şirketine mevdudur. Son zamanlarda bazı şikâyetler vuku bulmasının sebebi, limanda inzibatın teessüsünden ileri geliyor, filhakika bir müddet evveline kadar Liman şirketinden iş kâğıdı almadan bazı mavnacılar, limana gelen vapurlara kaçak olarak yanaşıp eşyalarını, tarifeden ucuza tahmil ve tahliye ediyorlardı. Bu, bazı nakliyatçıların da bittabi işlerine geliyordu. Liman tarife komisyonu, Liman şirketinin müracaatı üzerine, şirket puvantörlerinin her vapurda bulundurulması suretile bu halin önüne geçilmesini tensip etti. Ayni zamanda kaçak olarak mavnalara eşya veren vapur kaptanlarının da mesul edileceği kaptanlara tebliğ edildi. Bunun neticesi olaraktır ki, bugün kaçak suretile vapurlardan eşya alıp eşya vermek ihtimali kalmadı. Vuku bulan şikâyetler, bundan menfaatleri haleldar olanlar tarafından yapılmaktadır. Şirketin, tarifeden ucuz mal tahmil ve tahliye ettiği şikâyetleri de varit olamaz. Filhakika tarife fiyatları, azamidir. Şirket, bu haddi geçmemek üzere, istediği ücretle eşya tahmil ve tahliye [illegible] liktir."

FELEK

(Cim Londos)u çağırmıştık

Teşrinievvelin birinci pazar günü öğleden sonra Atinanın mermer stadında altı milletin gürbüz gençleri bayraklarının gölgesinde adeta bir Balkan vahdeti manzarası gösterirlerken hâdisenin durgun bir zamanında halk arasında mevziî bir alkış duydum. Araştırdım.. ve resminin yardımile tanıdığım (Cim Londos) un seyirciler arasına girmekte olduğunu ve alkışın ona ait bulunduğunu anladım..

Doğrusunu söylemek lâzımgelirse ben (Cim Londos) u gerek gazetelerde çıkan fotoğraflarından gerek gördüğüm filmlerinden dev gibi bir adam sanmıştım. Lâkin orada Büyük Mustafa boyunda ve hemen hemen o çapta bir adam görünce derhal aklıma bu kadar yakına gelmişken bu meşhur pehlivanı İstanbula davet etmek fikri geldi. O akşam bu işin peşine düştüm. Güreş Federasyonumuzla hiç bir temas yapmıya imkân olmadığı için her türlü mes'uliyeti buradaki arkadaşların malûmum olan sporcu ruhuna güvenerek (Cin Londos) u Çoban Mehmetle serbest veya Greko - Romen tarzında güreşmek için İstanbula davete ve paraca yapacağı tekliflerin hepsini kabule karar verdim. Bizim eski güreşçilerden Meneli Efendiye Yunanlı pehlivanla temas etmesini rica ettim. Tamam beş gün ardından koştuk.. Meğer köye gitmiş imiş... Oyunların son günü gelmiş, Meneli Efendi de yakalamış. Görüşmüşler.. Verdiği cevap şudur:

— Bir haftaya kadar Amerikaya gideceğim.. Onun için İstanbula gelemem...

Dünkü ve bugünkü gazetelerde okuyoruz ki; (Cim Londos) Atinada bulduğu bir kazak pehlivanla güreşmiş ve 120 kilo sıkletindeki hasmını daha ilk hamlede mağlûp etmiş.. Bilvasıta görüştüğümüz tarihten beri bir hafta yerine iki hafta geçti.. Anlaşılan Yunanlı pehlivan, seyahatini sonradan, tehir etmiş.. Bu büyük şöhretle bizim Mehmedin güreşini görmeyi ne kadar isterdim. Emindim ki; Mehmet bu güreşte kendine ciddi bir istikbal temin edecek netice alabilirdi... Ne yapalım? Bir dahasefere....

Bir futbol tenkidi..

Futbolün son grup müsabakalarından birinde şehrin ileri gelenlerinden birisi de bulunuyormuş. Bizde garip bir düşünce vardır. Her kim ki; bir yerde ileri gelendir, mutlaka her şeyi bilir ve bilmelidir. İşte bu garip zihniyet tesirile bu futbol müsabakasının yapıldığı yerin ileri gelen zatı da müsabakanın galibi olan ve iyi pas yapan takımı tenkit etmiş ve demiş ki:

— Bu nasıl şey böyle? Hep kendi aralarında oynıyorlar. Topu hiç ötekilere vermiyorlar ki; tadı çıksın...

"Çelebi böyle olur bizde de konser dediğin,,

FELEK

Romen tayyareleri gitmediler

Evvelki gün Bükreş - Halep seferini yapmak üzere şehrimize gelen Romen tayyareleri dün Halebe müteveccihen hareket edeceklerdi. Fakat hava fena olduğu için tayyareler hareketlerini hava düzelinciye kadar tehir etmişlerdir.

Harp malûlleri ikramiyesi

Harp malûlleri Birliği evvelki gün içtima ettikleri için dün toplanmamışlardır. Malûllere ait tütün ikramiyeleri malûllerin mensup oldukları askerlik şubelerinin malmüdürlüğünde verilmektedir.

Yalnız tütün ikramiyelerine ait tefsir kararı harp malûlleri ile askeri malûller ayrılmıştır. Askeri malûllerin miktarı kat'î olarak henüz tespit edilmemiştir. Vekâletçe tetkikata devam edilmektedir. Askerî malûliyetleri tahakkuk edenlerin 933 senesi ikramiyeleri bilâhare verilecektir. Harp malûlü olmıyanlara ikramiye verilmiyecektir.

Küçük haberler

* *Paket postahanesi.* — Paket postahanesinde bir müddetten beri yapılmakta olan yeni tesisat bitmiştir. Bugünkü vaziyetile Paket postahanesi asrî bir hale girmiştir.

Zehirli gazlar

Hava muharebelerinde taarruz silâhları ve bunlardan korunma için tedbirler

İstikbal muharebelerinde bomba ve gaz tarruzlarından sakınabilmek için evvelâ tayyarelerin atabilecekleri muhtelif cins bombaların mücme - len olsun evsafı hakkında malûmat sa hibi olmak iktiza eder.

Yeni taarruz vasıtaları içinde tayya - relerin bombalar ile yaptıkları zarar lar bugün pek korkunç bir safhaya vâsıl olmuştur. Tayyarelerin günden güne fazla miktarda ağırlıkta bomba nakil kabiliyetleri bunların Harbiumu miye nazaran taarruzî kıymetlerini bugün için arttırmıştır. Halen tayyarele rin taşıyabildikleri bombalar 1 kilodan 1000 kiloya kadar olmak üzere muhtelif ağırlıktadır.

Parça hâsıl edici bombalar; Bugünkü 50 kilogramlık bombalar takri ben 15 santimetrelik taneler kadar müessirdirler. Bunlar bir binayı ehem miyetli surette zarardide ederler. Fakat tamamen tahrip edemezler. 100 kilogramlık bombalar 21 santimetrelik havanların tesiratına muadil olup büyük binaları temel duvarları da da hil olmak üzere tahrip kudretini haizdirler. 300 ve 500 kiloluk bombalar ise bir blok dahilinde bulunan evleri, hattâ tamam isabet etmemiş olsa bile yine imha ederler. 1000 kiloluk bombanın tesiri de buna göre fevkalâde büyüktür. Toprağa tesadüf eder etmez derhal infilâk eden parça hâsıl edici bombalar meyanında tavikli müsademeli veya iltirak müddetini havi tıpalı bombalar da vardır.

Gaz bombaları: Tayyarelerden bombalar veya sair vasıtalarla saçılan mayi gazler hakkında kâfi derecede malûmat yoktur. Zira bu bomba lar Umumî harpte kullanılmamıştır. Gaz bombaları; gaze karşı tahaffuz vasıtalariyle mücehhez olmıyan sivil ahali için en tehlikeli ve zayiat verici bir taarruz silâhını teşkil eder. Eğer ahali evvelce gaz maskeleriyle mücehhez iseler bu tehlikenin derecei kâfiyede önü alınmış oluyor. Bu gibi ahvalde bittabi parça hâsıl edici bom baların tesiratı daha müessirdir. Ame rika Birleşik Cümhurunun sıhhî hizmetlerini idare eden dairelerin mevcut istitastiğine nazaran bombalardan maada diğer vasıtalarla sevkolunan gazlerle tesemmüm eden ahalinin mik tarı % 1,73 olduğu halde alelâde par ça hâsıl edici bombalarla bu miktar % 8.12 miktarındadır. İngiliz ordusunda bu adet % 3,35 ile 31,4 arasın dadır.

Harbiumumide ilk anî gaz taarruzunda telefat filhakika ürkülecek bir miktarda çok idi. Kıtaat bu tehlikeyi görüp te gaz maskeleriyle techiz edilince telefat miktarı hayli azaldı.

Tesirleri itibariyle Harbiumumide gazler berveçhiâti aksama tefrik olunabilirler.

1 — Cilt üzerine müessir olan gaz ler.

2 — Doğrudan doğruya gışayı mu hati veya teneffüs tarikiyle reelere müessir olan gazler.

Bunlardan Amerikalıların Levizit ve Almanların Hardal gazı namını ver - dikleri gaz iyeritten ibaret olup teneffüs cihazına, gözlere ve cilt üzerine müessir olur.

Bu gaz bir elbise veya ayakkabıdan geçerek ciide dahil olur.

Cilt üzerine müessir olmıyan ve yalnız cihazı teneffüsiye ve gözlere zarar veren gazlere karşı tekmil vücutları ihata kabiliyetini haiz olmıyan ve yalnız baş ve yüzü örten gaz maskeleri kullanılır. Bu gazler, boğucu, zehirleyici ve tahriş edici olmak üzere muhtelif sınıflara ayrılırlar ve bun ları teneffüs edenlerde gözyaşı, aksırık ve kusma alâimi görülür.

Cilt üzerine ayni zamanda müessir olan gazlerden İperiti tanımak çok müşküldür. Bu gaz ancak bir kaç saat geçtikten sonra nazarı dikkati celbeder. Ciltte, gazin temas anından dört ilâ beş saat sonra kırmızı leke görülür ve ayni zamanda bu mahalde iltihap hissedilir. Bu kırmızılık bilâha re yaraya münkalip olur ve ekseriya muvakkat olarak gözlerdeki rüyet kuvveti de azalır.

Levizitin tesiri ise ciltte derhal bel li olur. İperit yağlı bir mayi halinde olup gaz bombasının parçalanma tesiri ile ince bir sis şeklinde damlacıklar etrafa saçılır. Kokusu ile derhal tefrik olunamaz. Gayet hafif nisbet - te hardala kokar. Arazide veya saçıl - dığı mahalde uzun müddet mevcudiyetini muhafaza kabiliyetini haizdir. Kapalı havalarda ve derecei hararet mutavassıt olduğu zamanlar müddeti devamı o nisbette artar. Yağmur ve şuarşemis ile tesiri ve devam muka - vemeti azalır. Bu gazle gazlenmiş olan caddeler ve tiyatrolar ahalinin mürurunden veya içerilerine girmelerinenden evvel - kloriyeti kils veya diğer humzî maddelerle temizlenerek bertaraf edilmiş olmalıdırlar.

Boğucu gaz: Bu gaz sureti umumiyede gözle görülebilir. Cihazı teneffüsinin gışayı muhatisine müessir olur ve gazin kesafet derecesine göre ihtinakı bile tevlit edici öksürük hâsıl eder. Bu gazlerin bazısı gözleri kuvvetli bir surette yaşartır. Çürümüş ot veya sebze konservesi konusunu haizdir. Rengi açık sarıdır. Toprakta az müddet kalır ve derhal uçar zail olur. Bu cins gazler, klor, kosken ve kloru pizrin gibi gazlerden ibarettir.

Zehirli gazler: Uzvu beşere hissedilmeden veya hiç görülmeden müessir olur. Tneffüs ile beraber ciğerlere dahil olarak kanı zehirler. Kesafeti ziyade olduğu zaman uzun müddet te neffüslerde ölümü tevlit eder. Zehirli gazler ekseriyetle kokusuzdur. Bunun bazıları acıbademe kokarlar. Bu gazler de boğucu gazler gibi çabuk zail olurlar. Bunların da başlıcaları hamu zukarbon, siyanordiofsit gibi gazleri ihtiva eder.

Tahriş edici gazler: Tahriş edici gazlerin tanınması en kolaydır.. Bu gazler gışayı muhitiyi tahriş ederek gözyaşı, öksürük ve kusma ârazı tevlit eder. Tesirat derhal başlar. Azamî olarak beş veya on dakikada azamî tesirini gösterir.

Muharebe sisi: Muharebe sisleri zehirli ve zehirsiz olarak iki kısma tasnif olunurlar. Zehirsiz sisler kıtaatın, ordugâhların, şehirlerin sis perdesi altına alınmalarını temin eder ve bu suretle düşman tayyarelerinin harekâtı menedilmiş olur. Zehirli sisler tahriş edişi gazler gibi müessir olurlar. Muharebe sislerinin rengi beyaz veya esmerdir. Oldukça uzun müddet arazi ve havada kalırlar.

Gaz maskeleriyle mücehhez olan milletlere karşı; tayyareden atılacak olan gaz bombalarının parça hasıl edici bombalardan daha müessir olabileceğini iddia etmek doğru olamaz. Yalnız ahalinin zehirli gazlere karşı himaye ve müdafaası parça hâsıl edici bombalara karşı yapılacak tedafiî tertibattan daha müsbet olarak temin edilebilir.

Yangın bombaları: Tayyarelerden atılan bombalardan biri de yangın bombalarıdır. Bunlardan maksat isa - bet mahallerinde yangın ikaıdır. Yapılacak yangından tamamen istifade için yangının o memleketin normal itfaiye vesaiti tarafından bütün ihtimamlara rağmen söndürülemiyecek derecede çok ve müteaddit olarak ya pılması lâzımdır. Buna mebni yangın bombalarının ağırlığı tayyarelerde fazla miktarda taşınabilmelerini temin edebilmek için pek ziyade olmamalıdır. Umumî harpte yangın bombalarından ancak onda birinin müsbet bir tesir husule getirdiği tahakkuk etmiştir.

İngiltereye karşı Alman tayyare bomba müfrezesi tarafından 1917 senesinin 3 üncü Kânunuevvelinde yapılan taarruzda atılan 500 yangın bombasından ancak 12 yangın vukua gelmiş ve bunlardan "3" ü kargaşalık husule getirecek derecede büyük bir tesir meydana getirmiş, diğerleri ise söndürülmesi kolay küçük mevziî yangınlar şeklinde tecelli etmiş idi. 1918 senesi ilkbahrında ihtira olunan ve termit ile memlû bir kiloluk Alman Elektron bombaları pek büyük tesirler göstermiştir.

Bu bombaların ika ettiği yangınla rın su ile söndürülmesi imkânı olmadı ğı gibi su atıldığı zaman bomba dahilindeki madenin evsafı kiymeviyesinden olmak üzere yangın bilâkis büyü yerek şümullenmekte idi. Bu Elektron bombaları Umumî harpte vasî mikyasta kullanılarak esaslı tecrübeler elde edilememiştir. Maamafih bu bombaların istikbal muharebelerinde ehemmiyetini şimdiden nazarı dikkate almak icap eder. Bu nevi yangınlar elektron bombalarile parça hâsıl edici bombaları tayyare taarruzlarında birleştirilerek bidayette yangın bombalariyle şehirlerde kâfi derecede karışıklık meydana getirdikten bir iki saat sonra parça hâsıl edici bombalarla ehemmiyetli telefat husulü ve etrafa dehşet salarak yangının sön dürülmesinin filen güçleştirilmesi tasavvur edilmektedir. Amerikan Birleşik Cümhuriyetinde de bu nevi yangın bombaları ihtira edilmiştir ki, bu bombaların tesiri Alman Elektron bombalarına nazaran daha müessir - dir.

* *

RADYO

Bugünkü proğram

İSTANBUL :
18 Gramofon.
18:30 Fransızca ders , ilerlemiş olanlara.
19 Mahmure Handan Hanım.
19,45 Cümhuriyetin onuncu yıl dönümü marşı dersi .
20,30 Eftalya Hanım, Sadi Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon .
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra: 18,45: Alaturka saz. 19,30: Dans musikisi. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
18,35: Opera havaları. — musahabe. 21,05: Operet ve revü musikisi. 23,15: Daans musikisi..

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Sigan musikisi. 19,15: Ders. 19,50: Plâk. ile opera musikisi. 20,30: Taganni musikisi. 21,05: Tiyatrodan nakil. 22,20: Yaylı aletlerle konser. 23,45: Haberler. 24: Yaylı aletler ve Sigan takımının konseri.

VİYANA, 518 m.
18,25: Piyano konseri. 19: Konferans. 19,55: Viyana havalarından mürekkep konser. 21,05: milli neşriyat. 22: Wağner operalarından taganni. 24,15: Plâk ile Akşam konseri.

MİLANO - TORİNO - LORANSA
18,15: Dans musikisi. 19,45: Haberler. — Plâk. 20: Haberler. — Plâk. 20,25: Ecnebi dillerle haberler. 21,35: "Kar çiçeği„ isimli operet.

PRAG, 488 m.
18: Çocuklara mahsus neşriyat. 18,20: Musahabe — plâk. 18,40: Almanca ders — Plâk. 19,20: Almanca musikili neşriyat. 20,30: Konser. 21: Askeri konser. 22,15: Kuator konseri. 23,15: Plâk.

ZÜRİH, 459 m.
21: Bern musiki takımının senfonik konseri.

ROMA, 441 m.
18,20: Radyo orkestrası. 19,35: Arnavutça neşriyat. 20,25: Ecnebi dillerle neşriyat. 21: haberler. — konser. 21,50: Koro konseri. 22,50: Taganni. 23: Paganninin eserlerinden keman konseri. 23,20: Karışık konser.

BÜKREŞ, 394 m.
18: Karışık konser. 20: Ders. 20,20: Plâk (taganni). 20,45: Konferans. 21,05: Taganni, 21,25: Senfonik konser. 22: Konferans. 22,20: Şumandan senfonik konser.

BRESLAU, 325 m.
17: Hafif musiki. — Musahabe. 20: Büyük opera konseri. 21: Siyasî konferans. 21,30: Dünya siyasetinin aylık icmali. 21,50: Volga Almanları şarkıları. 22,50: Karadeniz ve Al manlar. 23,15: Haberler. 24: Dans ve hafif musiki.

Leylei regaip

İstanbul müftülüğünden :

Teşrinievvelin yirmibirinci cumartesi günü Recebin iptidası olmasına nazaran önümüzdeki perşembe akşamı (cumağicesi) leylei regaip olduğu ilân olunur.

Bu akşam saat 21,30 da
Fransız Tiyatrosunda
meşhur piyanist
ALFRED KORTO 'nun
veda Gala Konseri

Yeni neşriyat

Düğün gecesi

Burhan Cahit

Burhan Cahit Bey arkadaşımızın evvelce (Milliyet) te çıkan büyük macera romanı kitap şeklinde çıktı.

Daha gazetemizde tefrika halinde neşredilirken büyük bir zevk ve heyecanla takip edilen bu eserin kitap olarak çıkmasını bekliyenler pek çoktu. Akşam kütüphanesi bu ihtiyacı düşünerek muharririn bu eserini yeniden basmış ve güzel bir cilt içinde neşretmiştir. Burhan Cahit Beyin bu eseri içtimaî ve siyasî hayata karışan yüksek şahsiyetlerin entrikalı maceralarını, kadın ve salon hayatlarını bütün inceligile anlatmaktadır.

Üslûbu için bir şey söylemeğe lüzum yok. Çünkü Burhan Cahit Beyin ismi hiç bir mütalealara ihtiyaç göstermiyecek kadar kuvvetlidir.

Beş yüz sayıfa tutan bu eser ciltli olarak neşrolunmuştur.

Mudanyà, Lozan, Ankara

Burhan Cahit Bey cümhuriyetin on yıllık tarihini bu serlevhalı yeni bir eserile hülâsa etmiş ve Kanaat kütüphanesi bu kitabı büyük fedakârlıklar yaparak, inkılâba ait bir çok resimleri toplıyarak neşretmiştir. Bu eser Burhan Cahit Beyin inkılâba ait yazdığı kitapların dördüncü cildini teşkil etmektedir.

Eser büyük bir rağbet görmüş ve bütün Halkevleri ve millî kütüphaneler tarafından, fırka şubelerinden istenmiştir.

Mülkiye mecmuası

Her ay muntazaman intişar eden Mülkiye Mecmuasının otuzuncu sayısı çıkmıştır. Memleketin ciddî bir içtimaî ilimler mecmuası olan Mülkiyenin bu sayısı Profesör Mustafa Şekip Beyin bir müsahabesi ile başlıyor. İçtimaiyat kısmında Paul Deseamps'ın yeni eseri (Gayrisıhhî anzariyeler) başka memleketlerde içtimaî ilimler, hukuk kısmın - da (idare ilimleri kongreleri) (belediye kanunu ve esasları) Federal devlet ve federe devletlerle münasebatı, İktısat ve maliye kısmında: Sovyet Rusyada banka sistemi, Döviz mürakabesi, Politik kısmında: (Türk - Yunan misakı ve neticeleri) (Amerikada Cümhuriyet fırkası) yazıların ve ayın siyasî icmali var dır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz. Okuyucularından gördüğü alâka üzerine birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü nüs halarını ikinci defa olarak tabeden Mülkiye mecmuasını karilerimize tavsiye ederiz.

18 inci asırda Türk askerî kıyafetleri

Cümhuriyetimizin 10 yıldönümü için 6 aydan beri hazırlanmakta olan bu kitap satışa çıkarılmıştır. Büyük kıtada 33 renkli resim tabloları vardır. Her resmin karşısında tarihî malûmat yazılmıştır. Başta Gazi Hazretlerinin müşir üniformalı bir portresi ve karşısında sureti mah susada yaptırılmış yaldızlı bir hitabe var dır. Renkli Resimleri çok sanatkârane yapılmış olan bu kıymetli eser Türk tabı sanatının iftiharına lâyik bir nefasette ta bedilmiştir.

Tarihimize ait bu mühim ve nadide eser, Türk tarihinin eski simaların ıgözle görmüş gibi takip etmek isteyenlere hararetle tavsiye olunur.

Muharrem Feyzi Bey arkadaşımız ta rafından Türkçeye çevrilmiş ve İngiliz ce metni aynen ipka edilmiştir.

ELHAMRA SİNEMASI
Yarınki Çarşamba günü akşamından itibaren
CÜMHURİYET BAYRAMI ŞEREFİNE
tertip olunan büyük program: Bütün dünyanın takdir ettiği dilber VİLMA BANKY ' nin LUSTRENKER ve VİCTOR VARKONİ ile beraber temsil ettiği
VATANDAŞ
SİLÂH BAŞINA
büyük aşk ve kahramanlık filmi zengin ilâvelerile irae olunacaktır (9030)

Kahkaha ve neş'e kıralı
GEORGES MILTON Perşembe akşamından iti aren
SARAY (Eski Glorya) SİNEMASINDA
ÇIRIL ÇIPLAK
en son filminde görünecektir. (9025)

Perşembe matinelerinden itibaren
IPEK SINEMASINDA
KASPA - ASLAN ADAM
Ipekfilm studyosunda tamamen Türkçe konuşturulmuş bir harika filmi
Mümessili Olimpiyat yüzme şampiyonu
BUSTER CRABBE
Serbest dolaşan 50 arslan, 300 den fazla vahşî hayvan, kaplan, fil vesaire. Fevkalâde heyecanlı ve görülmemiş bir film. İlâveten: Paramount gazetesi. Bu muazzam filmin tamamen Fransızca sözlü kopyesi. Bu Çarşamba akşamından itibaren MELEK sinemasında gösterilecektir.
PARAMOUNT FİLMİDİR. (9021)

Dilber sehhar yıldız
MARTHA EGGERTH
Douglas Fairbanks'ın rakibi

Yarın akşamdan itibaren
ARTİSTİK Sinemasında
BÜYÜK ŞEHİRLER UYURKEN
Herkesin görmek isteyeceği fevkalâde lüks ve güzel müzikal filminde görüneceklerdir.
İlâveten Yeni FOX JOURNAL

Bugün
ŞIK Sinemada
Mevsimin en güzel filmi
Sarışın VENÜS
Sehhar yıldız
MARLENE DİETRİCH
en çok muvaffak olduğu
Fransızca sözlü muazzam film. (8978)

İSTANBUL BELEDİYESİ
Darülbedayi Temsilleri
Yarınki salı günü akşamı saat 21,30 da
ANNA KRİSTİ
Yazan: Eugène O'neile
Türkçeye çeviren: Avni Bey
Muallim ve talebe gecesi
4 Perde
7832

Askerî tebliğler

Tütün ikramiyeleri

Beyoğlu As. Ş. inden :

Beyoğlu askerlik şubesinde mukayyet bilûmum malûl zabitlerle malûl mütekait askerlerin 933 senesine ait tütün ik ramiyelerini almak üzere 25-10-933 gününden itibaren saat birde hergün şubeye müracaatları ilân olunur.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün hava bulutlu olacak rüzgâr şimalden esecektir. Arasıra yağmur yağması muhtemeldir.

Dün hava tazyiki 763 milimetre, en fazla hararet 12, en az 6 derece idi.

Ittihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel. Beyoğlu : 4887. 6984

Milliyet'in edebî romanı: 21

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

larda durma, şu merdivenden yukarı çık. Asıl adın ne idi yavrum?

— Çiçek.

— Bunlar ne isim verdiler.

— Siranuş!

— Hay Allahın divaneleri. Türkçe okursun değil mi?

— Okurum efendim.

— Yukarıda kitaplar, gazeteler vardır. Okuya dur. Ben bizim Kavalalı Hacı Nuri Beye haber göndereyim.

Oh, kurtulmuştum. Artık oraya gitmiyecektim. Artık Siranuş değildim. Aman yarabbî. Dünyada ne iyi yürekli insanlar var.

Bir hırsız gibi merdivenleri yavaşça çıktım. Dükkânın üstü geniş bir kitap deposu idi. Türkçe gazeteler yığınla duruyordu.

Bir kaç tanesini aldım . Pencereden tarafa oturdum.

Camlar o kadar tozlu idi ki dışarıdan beni görmelerine imkân yoktu. Gazetelerin tarihine baktım. Bir iki haftalık.

Bunlar İstanbul gazetesi idi.

Devletlerle Lozanda sulh müzakeresi devam ettiğini, sulhün bugün yarın imza edileceğini, Anadoluda bir tek düşman kalmadığını bu gazetelerden öğrendim.

Gazetelere dalmışıtım.

İlmi Efendinin mülâyim sesi merdiven başından geldi:

— Çicek Hanım, kızım. Al şunları karnını doyur. Hacı Nuri Beye işi anlattım. Ortalık kararıncaya kadar orada kalsın. Elbise yollıyacağım. Değişir öyle gelir, dedi.

İlmi Efendi bana küçük bir tepsi içinde kuru köfte, üzüm, peynir ekmek uzatıyordu.

Dilimle konuşan, duygularımla anlaşan insanlar içine girmiştim.

O gün tavan arası gibi tozlu gazeteler, kitaplar, örümcekler arasında yediğim bu yemeğin lezzetini hâlâ unutamam.

Biraz sonra İlmi Efendi bana bir bohça uzattı.

— Al kızım. Bunları değiş, üstündekileri orada bırakırsın. Bohçayı açtım. Tıpkı bizim kasabada genç kadınların giydikleri gibi bir siyah yeldirme bir beyaz başörtüsü.

Kurşunî mektep harmanisini hemen çıkardım, attım. Altında gene kurşunî önlük vardı. Onu da çıkardım. Yeldirmeyi giydim başörtüsünü sardım.

Ah bir ayna olsaydı.

Kasabada daha çocukken büyükler gibi yeldirme, çarşaf giymeğe ne kadar özenirdik. O kadar aradığım halde kütüphanenin bu tozlu tavan arasında bir ayna bulamadım. Kim bilir nasıl olmuştum.

Aşağıda arasıra sesler artıyor, azalıyor.

Gelip gidenler türkçe, rumca konuşuyorlar.

Akşam pek güç oldu.

Caddede gelip geçenler azaldı. Ortalık karardı.

Şimdi bizimkiler beni kim bilir nasıl ararlar.

Fakat kim zanneder ki ben bir dükkânın tozlu kitap ve gazete yığınları arasında başörtülü ve yeldirmeli bekliyorum.

Dışarıda lâmbalar yanıyor. Elayak çekiliyor.

İlmi Efendi beni çağırıyor :

— Kızım, gel artık aşağıya!

Karanlıkta tahta merdivenden düşmemek için zorluk çektim. Merdivenin parmaklığı yok ve âdeta iğreti gibi. Maamafih dükkân aydınlık.

İlmi Efendi dükkânın büyük camekânı önündeki kepengi indirmiş. Yalnız kapı açık.

Son basamağı atladım.

İlmi Efendi beni hayretle süzüyordu:

— Türk kızı olduğun besbelli. Öteki elbiseleri yukarıda bıraktın değil mi?

— Bıraktım Efendim.

— Ben çıkıp onları kaldırayım. Ne olur ne olmaz.

Ve camlı kapıyı kilitledikten sonra bir lâmba alarak yukarı çıktı. Ben sıra sıra kitaplar, defterler arasına saklandım.

Çok geçmeden alışık adımlarla İlmi Efendi dükkâna indi.

— Şimdi beraber çıkacağız. Ben plânı değiştirdim. Seni yarın Gümülcüneye göndereceğim.

— Niçin!

— Öyle daha iyi. Orada bizim konsolosluk var. İcap ederse seni meydana çıkarır, rahat rahat memlekete gidersin.

Sesimi çıkarmadım.

O çekmecesini kapadı, sonra bana sordu:

— Yukarıda bir şeyin kalmadı ya!

Bir şeyim yoktu ki.

— Hayır efendim.

— O halde çıkalım

Lâmbayı söndürdü. İlmi Efendi gündüzden hazırladığı birbüyük paketi bana verdi.

— Biraz tut, kepengi indireyim.

Demir kepenk çirkin bir hırıltı ile kapandı. İlmi Efendi büyük bir kilidi taktı. Anahtarı çevirdi, cebine attı.

Şimdi oldukça loş ve tenha sokaklardan dolaşıyoruz.

Onu tanıyanlar rumca, türkçe selâm veriyorlar.

Epey gittikten sonra küçük bir bahçe kapısının önünde durduk.

İlmi Efendi:

—Evin kapısını çalmıyalım, konu komşu görmesin! Dedi. Ve bir anahtarla bahçe kapısını açtı.

Karanlıkta pek iyi göremiyordum. Bir köpek havladı. İleride evin ışıkları görünüyordu.

İlmi Efendi:

— Sus Coni, yabancı yok!

Diye susturmağa çalışıyordu.

Küçük bir kız koşarak bize geldi.

— Baba, niçin buradan geldin.

Ve sonra beni görünce durakladı:

— Baba misafir mi var?

Bir dakika sonra İlmi Efendinin yemek odasında idik. Genç sevimli bir karısı var. Kızı da o kadar şeker ki.

İlmi Efendi bir kaç kelime ile beni anlattı.

Halime Hanım yüzümü, saçlarımı okşadı:

— Ne güzel Türk kızı. Hem bunda Ermeni hali var mı?

Ne zamandanberi unuttuğum böyle sıcak bir aile yuvasının tadını tatıyordum.İlmi Bey de, karısı da cok nazik, çok iyi yürekli insanlar. Yemekte hep başımdan geçenleri anlattırdılar.

Kasabadan çıkarken uğradığımız baskını anlatırken Halime Hanımın gözleri yaşardı. Hele mektepteki baskın küçük Türkâna varıncaya kadar hepsini ağlattı. Ben artık kanıksamış gibiydim. Müteessir oluyordum. Gözlerimdem yaşlar boşanıyordu.

(Bitmedi)

TAYYARE

Harp ve Silâhları

Yazan: *Necip DÜRRÜ*

Almanya silâhları bırakma konferansı ile Miletler Cemiyetinden çekildi diye harp dedikoduları aldı yürüdü.

Biz yakın bir harbe ihtimal verenlerden olmadığımız gibi, ileri nesilleri de böyle bir tehlikeden korumak için en çok çalışanlardanız.

Esasen harp iyi bir şey olmadığından, milletlerin bu gün başlarında bulunanların hepsi onun önüne geçecek çareler arayorlar.

Yalnız bazı devletlerin bu günkü statükoyu muhafaza, bazılarının da bunu tâdil arzuları bu çarelerin bulunmasına engel olmaktadır.

Emniyetsizliği doğuran bu fikir ihtilâflarıdır ki, milletleri silâhlanmaya sevketmekte ve onları bir silâh yarışına sürüklemektedir.

Bu yarışın en tehlikelisi, hiç şüphe yoktur ki, havanınkiler üzerinde yapılmaktadır.

Silâhların iyisi fenası yoktur; hep sinin maksat ve gayesi öldürmek ve tahrip etmektir. Ancak en tehlikelilerinin havanınkiler olduğu muhakkaktır.

Hava silâhlarını silâh olmıyanlarından tefrik etmek kabil değildir.

Fransa, daha iki sene evvel, sivil tayyareciliğin beynelmilel bir şekle sokulmasını teklif edilmişti.

Fransanın bu teklifi, sivil tayyareciliğin devletlerin harp kudretlerinde yüksek kıymeti mutlakalı bir madrup olmasından ileri gelmiştir.

Hakikaten, tayyarelerde — safra itibariyle — yolcu ile bomba arasında hiç bir fark yoktur. Milletler arasında bir çatışma olduğu gün, ticaret tayyareleri ateş ve zehir saçan cehennem ejderleri haline gelecektir. Hava ticaret filosunu, atide, seferber kılınması için her şey hazırlanmıştır.

Sivil tayyareciliğin harpte oynıyacağı rol pek mühimdir.

Halk, ekseriya, bir devletin hava kudretini malik bulunduğu tayyare miktariyle ölçmek hatasında bulunur. Hakikatte bu kudret bir çok anasırın toplantısıdır. Bu anasır, biri askerî, diğeri sivil olmak üzere iki kıyafet altında toplanmakta ve her ikisinde de: Sınaî kudret, teşkilât ve tesisat, tayyare ve personel olmak üzere dört kısma ayrılmaktadır.

Askerî kıyafetteki havacılığı erbabına bırakalım; sivil kıyafetlerinin harpte oyniyacağı rolden bahsedelim:

Sınaî Kudret

Sulh ve müsalemet zamanlarında kısmen sivil tayyareciliğe tahsis edilen sinaî amelin, silâhlı bir çatışmada tamamen askerî hususata hasredileceği şüphesizdir. Bundan başka, görünüşte, tayyare inşaatiyle alâkası olmıyan bir takım fabrikaların da hava vesaiti imaline sevkedilebilecekleri düşünülmektedir. Bu yoldaki müşkülât teferrüat kalibindendir.

Filhakika, tayyarelerin ağaç ve bezden imal edildiği zamanlarda böyle bir vaziyet mevzuubahis olamazdı. Fakat bu gün her şey değişmiştir. Dev hatveleriyle ilerliyen tayyarecilikte, madenî inşaat ahşap inşaatın yerine kaim olmuştur. İnşaatın bu yeni şekli ise, tayyare imalini artık bir ihtisas meselesi olmaktan çıkarmıştır.

Bu gün tayyare imali bir kalıp işidir.

Teşkilât ve tesisat

Tayyareciliğin ifade ettiği harp kudretinin takdirinde, uçuş meydanları, tamirhaneler, mevaddı mahruka merkezleri, telsiz istasyonları, gece tertibatı gibi tesisat ve teşkilâtı da nazarı itibare almak lâzımdır.

Sulh zamanlarında, memleketin her köşesinde, sivil tayyareciliğe lâzım gelen bu teşkilât ve tesisatı, tamam bir surette vücude getirmiş bir devletin, harp devrinde askerî tayyareciliğine her türlü manevra imkânlarını temin edebileceği şüphesizdir.

Tayyareler

Bugün hava ticaret filoları, toplu uçuşlar için imal edilmekte olan askerî tayyarelerin evsafına malik sefinelerden farksızdır. Ekseri tayyare fabrikaları ticarî ve askerî maksatlarda model farkı gözetmemektedirler.

Bu günkü askerî tayyarelerle sivil tayyareler arasındaki fark dahilerindeki tefrişat ve tedrisattan ibarettir.

Yarın bir harp olsun: bir düzüne yolcuyu, azamî istirahat esbaplarını temin ederek, en uzak diyarlara en kısa zamanlarda ulaştıran nakliye tayyarelerinin, ayni miktarda ve yüzlerce kilogram sikletinde bombalarla koskoca şehirleri cihan haritasından silecekleri görülecektir.

Harp işlerine yalnız ağır nakliye tayyarelerinin zarattığı zannedilmesin.. ikişer, üçer kişilik seyahat ve tenezüh tayyarelerinin de vazifeleri vardır. Bunlara irtibat ve posta işleri verilecektir.

Personel

Devletlerin sulh zamanlarındaki hava kadroları yanında, havacı ihtiyacını teşkil eden sivil teşkilât kadroları bulunmaktadır.

Filân, nakliye şirketindeki bu kadar pilot, şu kadar makinist, yarınki harpte filan numaralı bölüğü teşkil edecektir.

Motörsüz Tayyareler

Havacılıkta ileri gitmiş olan memleketlerde motorsuz tayyarelere çok ehemmiyet verilmektedir. Bu tayyareler sayesinde gençler havalara alıştırılmakta, onlara — denizlerde giden yelkenliler gibi — yalnız rüzgârın kudretinden istifade ederek uçmak öğretilmektedir.

Yelken uçuşları denilen bu uçuşlarla kanatlanan gençliğin istikbal tayyareciliğine büyük hizmetler edeceği muhakkaktır. Amerikalılar yelken uçuşlarile bir milyon pilot yetiştirebileceklerini söylemektedirler.

Yukarıki resimlerden numara 1: bir Ford şasısı üzerine takılan bir çıkrık ile havalandırılan motorsuz bir tayyareyi; numara 2: Kurum'da yapılan müsabakalarda birinci gelen, yüksek evsaflı, bir Rus motorsuzunu; numara 3 : Fransada tertip edilen bir "oyuncak — tayyare,, müsabakasında, genç mekteplilerin meydana getirdikleri küçük modelleri; numara 4: İtalyada tertip edilen ayni bir müsabakayı; numara 5: ve 6: Amarikan kollejlerinden birinin talebeleri tarafından inşa edilen motorsuz bir tayyarenin San - Ktsiego da uçuşlarını; numara 7; Fransada lise talebeleri tarafıdan inşa edilen ve Beynes - Chireval da teşhir edilen motorsuz tayyareleri görmeğe gelen Fransız hava ve millî terbiye Nazırlarını göstermektedir.

Teknik köşesi

Yeni Tayyareler

Belçika hükûmeti yeni bir antrenman tipi için açmış olduğu müsabaka da yüksek evsaflı bir çok tayyarelerin meydana getirilmesine vesile olmuştur.

Tayyare mühendislerinden Robert Servais'in meydana getirdiği L. A. C. A. B. T. 7 bilhasa nazarı dikkati celbetmiştir.

Haren Aterodromunda ilk tecrübe uçuşlarını muvaffakiyetle yapmış olan bu tayyare ağaç ve maden olmak üzere muhtelit inşatlıdır.

Tayyarenin gövdesi birbirine otöjön kaynagiyle eklenmiş çelik borulardan müteşekkildir. Kumanda tertibatının sert aksamı bilyalı standard yataklar üzerine alınmıştır.

Tayyare kanatçıkları otomatik mu arızalı, pilot ve rasıt oturma mahalleri ayarlı ve kaydıraklıdır.

Motor ve pervane kısmı bir çok te kemmülâta malik bulunmaktadır:

Pervane madenidir; benzin deposu çabuk boşaltma tertibatlıdır; elektrik müvellidi motor tarafından kumandalıdır; motoru beslemek için otomatik bir hava kompiresörü vardır.

Benzin tulumbası duvoirar olup uçuşta debreyaj edilebilir; telsizi parazitsizdir yangın söndürme âleti taraklorürlüdür.

Tayyarenin evsafı

Kanat sathı: 30 metre murabbaı (19 metremurabbaı üstünde, 11 metremurabbaı altında); uzunluk 10,800 metre; boşken siklet: 1390 kilogram; motor: 1800 devirde 300 beygir; metremurabbaına siklet; 46,4 kilogram; beygir başına siklet: 4,64 kilogram; tek râkimli de akrobasi emsali: 12,65; çift râkiplide: 11,50; askerî hamulelide: 10; sırt üstünde: 5,75; pike gayesinde: 2,50 dir.

Yer civarında azamî sür'ati: 240 kilometre; 4000 metrede sürat: 200 kilometre; 500 metreye çıkış: 35 saniye; tavan: 6500 metre; iniş sürati: 80 kilometre; uçuş nısıf kutru: 650 kilometredir.

Dormier müesseseleri üç motorlu yeni bir tayyare inşa etmişlerdir.

Eşya ve yolcu taşımak üzere meydana getirilen ve uçuş nizamında 9 ton sikleti bulunan bu tayyare tek kanatlıdır. Kanatçıkları, istikamet ve irtifa dümenleri uçuşta ayarlatabilen küçük muarıza satıhlariyle techiz edilmiştir.

Tekerleklerin üzerleri profillenmiş ve bu suretle mukavemetleri küçültülmüştür.

Motorlarının her biri 350, - 500 beygir kudretinde Birstol - Jupiter'ler dir. Bunların ikisi gövdenin iki yanında kanat içlerine sokulmuş, birisi gövde üzerinde sehpa üzerine alınmıştır.

Bu tayyarenin azamî sürati 250 kilometredir.

Eskişehir hàva kàzàsı

Şehrimiz gazetelerinden bazıları, iki gün evvelki nüshalarında, Eskişehirde vukua gelen bir tayyare kazasını mevzuubahis etmişlerdir. Aldığımız haberlere nazaran bu kaza şu şekilde cereyan etmiştir:

Takriben on, on beş gün evvel birinci mülâzım Nadir Bey ile Arif Hikmet Bey hava talimleri yapmak üzere vazife almışlardır. Vazifelerini yapmak üzere birer avcı tayyaresi ile havalanan bu iki genç, meş'um bir tesadüf eseri olarak çarpışmışlardır.

Bu çarpışma esnasında, tayyaresini vaktinde terketmeğe muvaffak olan Arif Bey, Türk kartallarına has bir soğukkanlılıkla, paraşütünü açmış ve salimen yere inmeğe muvaffak olmuştur. Sademeden daha çok müteessir olduğu zannedilen mülâzım Nadir Bey ise tayyaresi ile beraber sukut ederek şehit olmuştur.

Vazifesini hakkile yapmağa çalışırken meş'um bir tesadüf eserile çarpışarak Türk havacılığının matem tülünü üzerine alan birinci mülâzım Nadir Beyin ebediyen kapanan kanatları önünde ayrılırken kederdide ailesine derin taziyetlerimizi beyan ederiz.

Mizah köşesi :

— Bu da ne?!

— Bu "Kanatlı Benzin Bidonu" adı verilen yeni bir tiptir. Râkibi bununla bir hamlede dünyayı devretmek istiyor.

Rus tayyare heyeti geldi

(Başı 1 inci sahifede)

sanayi plânının mürettibi olan Krijanvski'den mürekkeptir. Heyete Ceneral Voroşiloff'un yaver ve erkâniharbiyesine mensup yüksek rütpeli bazı zevat ta refakat etmektedir.

Heyeti teşkil eden zevat arasında İzvestiya gazetesi muharriri M. Rayevski bulunmaktadır.

Heyetle beraber Moskova Sefirimizisi M. Molotoff ile Hariciye Komiseri M. Litvinoff'un da bulunması mukarrer ise de dün Rus mehafilinden verilen habere göre M. Molotoff gelemiyecek ve M. Litvinoff ise Rus Sovyet Hükûmeti ile Amerika Birleşik Hükûmetleri arasında yakında başlanacak müzakerat için bugünlerde Amerikaya gideceğinden, bu seyahate iştirak edemiyecektir. Bu müzakeratın, ajansların verdiği habere göre, Sovyetlerin Amerika tarafından tanınması ile neticelenmesi muhtemeldir.

Heeytle beraber Moskova Sefirimiz Hüseyin Ragıp ve Sovyetlerin Ankara Sefiri M. Suriç te şehrimize geleceklerdir.

Rus dostlarımız Ankaraya bilhassa cümhuriyetin 10 uncu yıldönümü merasiminde bulunmak üzere gelmektedirler. Bunun da Türk - Rus dostluğunun samimî bir tezahürü olduğu şüphesizdir.

Heyet perşembe günü ağlebi ihtimal saat 10 da şehrimize vâsıl olacak ve akşamı Ankaraya gidecektir.

Rus tayyarecileri geldiler

Rus Sovyet Hükûmeti namına ordumuza hediye edilmiş olan dört tayyareyi şehrimize getiren Rus heyeti, Ceneral Lliyin'in reisliği altında bir kaymakam, iki yüzbaşı, altı mülâzım ve 3 makinistten mürekkeptir. Ceneral Lliyin dün valiyi, kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşayı ve Tayyare Cemiyetini ziyaret etmiştir. Bu akşam Şükrü Naili Paşa, ordu namına Perapalas otelinde şereflerine 60 kişilik bir ziyafet verecektir.

Yarın akşam da Tayyare Cemiyeti 65 kişilik bir ziyafet verecektir.

Voroşilov'un tercemli hali

1881 de bir yol amele ailesinden doğmuştur. Yedi yaşındn itibaren çobanlık, maden ameleliği, fabrika işçiliği yapan Voroşiloff daha gençliğinde Donetz havzasında amele ihtilâlinin ön safına geçmişti. Bir çok defa hapis ve tehçir edilen Voroşiloff şubat ihtilâlinde Petrograt'ta ihtilâlci amelenin başına geçmiştir.

İhtilâl tekemmül edince 1918 den itibaren orduda vazife almıştır. Ukran yadaki mukabil ihtilâl zamanında onuncu ordu başında Stalingrad'ı kahramanca müdafaa etmiştir.

1919 da birinci süvari ordu meclisi harbine aza seçilmiş ve bu ordunun siyasî şefi olmuştur.

Budenny ile birlikte şimdi dünyada emsalsiz kuvvette olan tabiyevî süvari teşkilâtı vücuda getirmiştir. Bu ordunun başında Denikin ve Verangel kıtaatını hezimete uğratmıştır. Ondan sonra Şimalî Kafkasyada, Moskovada muhtelif askerî vazifelerde bulunmuştur. Voroşilov 1925 ten beri Harbiye ve Bahriye Komiserliklerinde bulunmaktadır. Voroşiloff'un idaresi altında Rus ordusu bugün dünyanın en kuvvetli bir ordusu olmuştur.

Budenny

Simeon Mikailovitch Budenny bir köylü ailesinden doğmuştur. Kendi başına yazıp okumasını öğrenmiş ve 9 yaşında ziraat ameleliği ile hayata atılmıştır. Rus - Japon muharebesine nefer olarak, Umumî harbe de çavuş olarak iştirak etmiştir.

1917 şubat ihtilâlinde Budenny askerler arasında ihitlâl işlerini idare etmiştir. 1919 da Komünist Fırkasına aza olmuştur. Dahilî harbin başlangıcında bizzat teşkil ettiği süvari kıtaatının başına geçmiş ve bu suretle Beyaz Ruslara karşı bir çok muvaffakıyetler elde ederek Denikin ve Verangel ordularının hezimetine yardım etmiştir.

Bu ordunun şekli, hâlâ bir çok memleketler askerî mütehassısları tarafından tetkik edilmektedir. Kızıl ordunun asrileştirilmesinde Budenny'nin de büyük hissesi vardır.

Krijanovski

Maximilianovicz Krijanovski 1872 de doğmuştur. Gençliğinden beri kendisini ihtilâle hasretmiştir. Memleketini elektrikleştirmek sahasındaki hizmetleri büyüktür. Sovyetler mevkii iktidara gelip 1918 de Lenin memleketin elektrikleştirilmesi işini düşündüğü zaman, mumaileyh bu işlerin idaresine memur edilmiştir. Beş senelik plânın mürettibi kendisidir. Bu plân elyevm tahakkuk etmiş bulunuyor,. Krijanovski şimdi memleketin yeni elektrikleştirilmesi gibi muazzam bir işin başında bulunmaktadır. Sarfettiği mesaiden dolayı Lenin nişanı ile taltif edilmiştir. Fennî faaliyetinden dolayı Sovyet Fen Akademisi azalığına seçilmiştir. 1932 Maarif Komiserliği muavinliğine tayin edilmiştir.

Boubnov

Andre Sorguievitch Boubnov 1863 te doğmuştur. 17 yaşında iken talebe ihtilâl teşkilâtı ile temasa geçmiştir. 1903 te Komünist Fırkasına girmiştir. Çarlık devrinde bir çok defalar tevkif edilmiştir. İhtilâl zamanında hazırlıklara faalâne surette yardım etmiştir. Beyaz ordu Rus topraklarından çıkarıldıktan sonra Kiyef Sovyet Reisliğine intihap edilmiştir. 1922 - 23 te Propaganda şefliğine geçmiştir. 1929 da Boubnov Maarif Komiserliğine tayin edilmiş, umumî ilk tedrisat teşkilâtında büyük mesai sarfetmiştir.

Boubnov ayni zamanda Merkez İcra Komitesi azasındandır. Edebiyat, tarih, iktısadî meseleler ve ihtilâl hareketleri hakkında bir çok mühim eserlerin muharriridir.

Macar misafirlerimiz dün Ankaradan döndüler

(Başı 1 inci sahifede)

de İstanbul tarafına geçerek Ayasofya, Süleymaniye camilerini ve Evkaf müzesini gezmişlerdir. Süleymaniye caminde bir sevimli mektepli kızcağız misafirleri karşılamış ve kendilerine masum bir tavırla mektep defterlerini göstemiştir. M. Goemboes bundan çok mütehassis olmuş, bu sevimli kızcağızın zekâsına hayran olarak kendisini okşamıştır.

Vali Beyin ziyafeti

Öğle üzeri vali Muhittin Bey tarafından Perapalas otelinde misafirler şerefine 18 kişilik hususî bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette M. Goemboes, M. de Kanya ve refakatlerinde bulunan zevat ile Macar gazetecileri, Macar sefiri M. de Tahi, Budapeşte sefirimiz Behiç, Matbuat umum müdürü İsmail Hakkı ve Muhtelit mübadele komisyonu Türk murahhas heyeti reisi Şevki, vali muavini Ali Rıza Beyler bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra misafirler, otelde istirahat etmişlerdir. M. Goembos ve M. de Kanya dün akşam Perapalas otelinde hususî surette akşam yemeğini yemişler ve gece saat 23 te seyahatlerine tahsis edilen Ertuğrul yatile Macar milliyetperveri Rakotsi'nin oturduğu evi ziyaret etmek üzere Tekirdağına hareket etmişlerdir. Misafirler bugün öğle üzeri Tekirdağına vâsıl olacaklardır. Yapılan program mucibince M. Goembes ve M. de Kanya ile Tekirdağı valisi arasında mutat ziyaretler teati edildikten sonra Rakotsi'nin tamir edilen evinin küşat resmi yapılacak ve saat beşte şehir tarafından şereflerine bir çay ziyafeti verilecektir. Misafirler, bu akşam Tekirdağından hareketle geceyarısı İstanbula vâsıl olacaklardır. Macar Başvekili ve Hariciye nazırı, refakatlerindeki zevat ile birlikte yarın akşam konvansiyonel trenile Sofyaya hareket edeceklerdir.

Macar heyeti geldi

Tekirdağında yapılacak merasime iştirak edecek olan 200 kişilik heyet dün akşam saat 19,40 ta hususî trenle Sirkeci vâsıl olmuştur. Tren Türk ve Macar bayraklarile donatılmıştı.

Macar heyeti, istasyonda belediye namına reis muavini Hâmit, Turizm şubesi müdürü Ekrem Beyle Turing ve Otomobil Klübü namına Şükrü Âli, Ticaret Odası namına Galip Bahtiyar, Ticaret Ofisi Reisi Cemal Beyler, Macar Sefiri M. Dö Tahi taraflarından karşılanmışlar ve Beyoğlu otellerine yerleştirilmişlerdir.

Heyet arasında Macar meb'us ve âyânından ve yüksek memurlarından 20 zat bulunmaktadır.

Macar dostlarımız bu sabah saat altıda Gülcemal vapuru ile Tekirdağına gideceklerdir. Orada Macar Başvekili M. Goemboes ve Hariciye Nazırı M. de Kanya'ya iltihak edecekler ve Rakotsi'nin evini ziyaret ettikten sonra İstanbula döneceklerdir. Heyet bir kaç gün şehrimizde kalacak ve Bursaya gidecektir.

Me'usan ve âyandan mürekkep 24 kişilik heyet Ankarayı da ziyaret edecektir.

* * *

Ceneral Goemboes, dün akşam saat dokuzda Macar heyetini Uera Palasta kabul etmiştir. eKndileriyle uzun müddet görüşmüştür. Gelen heyet arasında Budapeşte belediye reisi de bulunmaktadır.

Macar gazetelerinin sitayişkâr yazıları

PEŞTE, 23. A. A. — Bütün Macar matbuatı Macar devlet adamlarının Türkiye seyahatını azamî bir alâka ile takip etmektedir. Başvekil M. Goemboese refakat eden gazeteciler yeni Türkiyenin elde ettiği büyük terakkiler ve yeni Ankaranın güzellikleri hakkında uzun ve şayanı dikkat tafsilât vermektedirler. Gazeteciler Gazi Hazretlerinin kendileri ne gösterdikleri yüksek teveccühten dolayi minnettarlıklarını beyan ediyorlar.

Fueggtlehsag gazetesi Gazi Hazretlerile İsmet Paşanın Tevfik Rüştü Beyin ve diğer tanınmış türk ricalinin resimleri neşretmektedir. Peşti Hirlap da yeni Türkiyeye ait bir çok resimler basmıştır.

Magyarorsag gazetesi, Gazi başlığıla neşrettiği bir makalede Türkiye Reisicümhurunun girıştiği ıslahat eserinde elde edilen muazzam neticeleri ve bu eserin ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra diyor ki :

" Bütün Avrupa diplomasinin Ankaraya karşı gösterdiği hürmet te isbat ediyor ki, Gazinin memleketinde on sene içinde yapılan şeylerin muazzam bir mis li Türk milletinin hayatında daha görülmemiştir. "

Nemzeti Gazetes şöyle yazıyor : " Gazi şarkın en büyük islahatcısıdır. Genç Cümhuriyet emsalsiz neticeler elde etmiştir. Mustafa Kemal memleketinin başında olarak mukavemet edilmez bir kuvvetle millî uyanıklığa doğru yürüyor. Bu, Türkiyeye her türlü ümitler beslemek imkânını veriyor. Gazi bir Macar dostudur. Binaenaleyh muazzam Gazi eserinin kıymetini ve bu eserin şumül ve sahalarını bilmek ve öğrenmek Macarlar için bir borçtur. ''

Sosyal demokrat fırkasının naşiri efkârı Nepszana gazetesi, yeni Türkiyenin yaratıcı işleri hakkında uzun uzadıya tafsilât vermekte ve Cümhuriyet Türkiyesinin alkışlamaktadır.

Pesti Naplo gazetesi diyor ki : ,

" Macaristanın yeni haricî siyasetinin en mühim tezahürü hiç şüphe yok ki, Goemboes'ün Türkiyeye yaptığı ziyarettir. "

Pestu LLloyd da şöyle yazılıyor :

" Ankarada İsmet Paşa ile M. Goemboes'ün söylediği nutuklar iki kardeş milleti birbirine bağlayan ananevî dostluğu mühürlemiştir. Dost ve kardeşçe münasebetler Türk ve Macar milletini birbirine bağlamaktadır. Bu dostluk iki milletin tarihlerine kök salmıştır. Bunun en büyük delili, Macaristanın Türkiye tarafından insafsız Sevr muahedesinden mukadderatını kurtarmak için sarfettiği şayanı, hayret enerjiye karşı duyduğu derin hayranlık hisleri ve diğer taraftan da Türkiyenin Macar hürriyetinin kahramanları olan Rakoczi ve Kossuthun davalarını benimsemiş olmasıdır. Bu gibi kardeşce yardım ve duygular milletlerin hatıralarında silinmez iz bırakır ve umumî siyaset sahalarında kendilerini gösterir. Bir milletin dostluğu iyi günlerde belli olmaz. Türkiyeye bir kardeş millet olarak en kara günlerimizde bize dostluğunu isbat etti. Bu Türk-Macar dostluğunun ne kadar samimî olduğunu gösterir. Macar efkârı umumiyesi, Türkiyenin Macaristana karşı sadık bir siyaset takip ettiğini ve onun saadetine çalıştığını İsmet Paşanın ağzından duymakla bahtiyardır. Türkiye, Sevr muahedesinin boyunduruğundan kahramanca mücadelelerle kendisini kurtardıktan sonra Lozan muahedesinde hayati menfaatlerinin tanınmasını temin etti. Fakat Gazinin yaratıcı azmi ile elde edilen ıslahat eseri bundan daha şereflidir.

Gazi Türkiyeyi garp harsi sahasına götürmüştür.

Türkiye yakında bu eserin başladığı tarihin onuncu yıldönümünü kutlulayacaktır. Bu münasebetle Macar milleti enerjilerinden ve elde ettikleri neticelerden dolayi Türk milletini ve onun büyük şefini hararetle tebrik eder. Türk milleti başardığı işten dolayi hakkıla iftiha edebilir.

Merhum Mustafa Fevzi Beyin cenazesi

ANKARA, 23 (Telefonla) — Merhum Fevzi Beyin cenazesi bugün merasimle kaldırılarak Cebeciye defnedilmiştir.

Başvekilimizin Bir makalesi

(Başı 1 inci sahifede)

ve arazi meselelerinin ve siyasî ihtilâfların hallinde ve haricî politikanın açık ve gizli her türlü tecavüz niyetinden uzak bulunmasında temel teşkil etmiştir. Diğer taraftan kendisile münasebette bulunanların asıl niyetlerindeki mana üzerinde çok dikkatli ve hassas olmuştur. Dahilî ve haricî istiklâl mefkûresi politikamızın sulhten sonraki idaresinde daimî bir esastır. Bu mefkûrenin amelî sahada tecelliyatı memleketin kuvvet ve emniyeti arttıkça, müfrit şekillerden sıyrılmış ve medenî bir millet için elzem olan çerçeve içinde kalmıştır. Hakimiyetin mutlak olarak millette toplanmasının devlet şeklini mütemadiyen tekâmül ettirmesi tabiî idi. Halkçı ve laik Türk Cümhuriyeti bu suretle meydana gelmiştir.

"Türkiye Cümhuriyeti bütün hırsını ve kuvvetini dahili inkişafına hasretmiştir. İçtimaî, iktısadî ve kültürel sahada ve az zamanda azami terakki elde etmek arzusu yeni Türk Devletinin şimdi esas hedefidir. Bu hedefi takip ederken icap ettikçe radikal tedbirlerde ve ıslahatta tereddüt etmemiştir ve tereddüt etmemek mecburiyetindedir.

"Yeni Türk Devleti dahilî ve haricî sulh fikrinin müptelâsıdır. Herhangi bir harp ve tecavüz ihtimali onun kat'iyen istemediği ve kendi imkânları dahilinde daima mani olmıya çalışacağı bir afettir.

"Kısaca izah ettiğim prensiplerin 10 sene içinde Türk Devletine temin ettiği eserler ile dahilî, harici vaziyetten yalnız memnun olabiliriz.,,

Sinirlerinizi muhafaza için
tamamile mahzursuz olan
Bromural
« Knoll »
komprimelerini istimal ediniz.
Bromural, bilkimya takviye edilmiş ve büsbütün zararsız bir valerian müstahzarıdır.
10 ve 20 komprimeyi havi tüplerde eczanelerde reçetelle satılır.
7981

Parlamentolar Konferansı

(Başı 1 inci sahifede)

seltmek için her halde çok çalışmışsa da o sıralardaki hükûmet buhranı ve kortes'in feshedilmek üzere olması İspanyol matbuatı ile efkârıumumiyesini tamamile dahili siyaset üzerine çekmiş ve konferans işlerini ikinci plâna düşürmüştür.

İngiliz ve Amerikan murahhas heyetleri pek kalabalık değildi. Konferansın müzakere ve münakaşalarında da faal bir rol oynamak tasavvurunda olmadıkları vaziyetlerinden anlaşılıyordu. Japonlar nisbeten daha kuvvetli olarak gelmişlerdi. Şimdi Cemiyeti Akvamdan da çekilmiş bulunan Japonların diğer bu gibi beynelmilel toplantılarda fikirlerini ve noktainazarlarını kuvvetle müdafaa etmek istediklerini hissetmemek kabil değildi.

Fransa grupu, her vakitki gibi en kalabalık ve en çok söz söyliyen heyeti teşkil ediyordu. Belçikalılar da hayli kalabalıktı. Bu suretle konferansın ruznamesine dahil bulunan meselelerden en ziyade Fransızlarla Belçikalıları alâkadar eden noktaların birinci plâna geçeceği anlaşılıyordu. Nitekim böyle oldu. Almanyadaki yeni vaziyet dolayısile bir taraftan silâhsızlanma ve emniyet meselesi, diğer taraftan da demokrasi ve parlâmento rejimi hakkındaki münakaşalar konferans havasına hâkim oldu.

Silâhsızlanma ve emniyet meselesi, Almanyanın almış olduğu vaziyet sebebile, şiddetli münakaşalara meydan verdi. Bizim bu mesele hakkındaki düşüncelerimiz ve tekliflerimiz esasen gayet geniş ve açık olduğu için vaziyetimiz çok kuvvetli bulunuyordu. Konferans toplanmazdan evvel beynelmilel emniyet muammasına ait bazı kararlar hakkında milli grupların mütaleaları istenmişti. Türk grupu fikrini bildiren dört grupun başında bulunmaktadır. Diğer gruplar cevap göndermemişler ve konferansta da meseleyi umumî ve siyasî cepheden münakaşa etmekle iktifa eylemişlerdir.

Ben silâhsızlanma ve emniyet meselesi hakkındaki Türk tezinin müdafaasını deruhte etmiştim. Senelerden beri Cenevrede müdafaa etmekte bulunduğumuz ana prensipleri bir defa daha parlâmentolar konferansının kürsüsünde açıkça söyledik. Boğazların müdafaasına dair olan çok haklı tekliflerimizi tekrar etmek fırsatını elde ettik. Geçen temmuz ayı içinde mütearrızın tarifi hakkındaki misakları imzalamış olan Türkiyenin, diğer milletlerin de bu misali takip etmesini istemesi kadar tabiî bir şey olamazdı. Çünkü mütearrızın tarifi tahdidi teslihat ve emniyet muammasının anahtarıdır. Onsuz, açık ve kat'i bir hal şekline varmanın imkânı yoktur. Şimdi bir kısım milletlerin kabul etmiş olduğu bir tarif vardır. Yani formüle edilmiş, ve hayata geçmiş bir tarif.. Bu tarif üzerinde ne kadar çok millet birleşirse, silâhsızlanma işinde de o kadar kat'i ve samimî bir adım atılmış olacağı tabiîdir. Parlâmentolar Birliğinin üzerinde çalışması lâzımgelen en müsbet işlerden biri de bu olduğu için nutkumda bu noktayı ehemmiyetle tebarüz ettirdim. Müzakere ve münakaşaların neticesinde talebimiz konferansça da tasvip edilmiş ve mütearrızın tarifi hakkında her devletin imzasına açık olan misaka diğer milletlerin de iştirakinin temini hususunun ittifakla kabul edilmesi suretile karara bağlanmıştır.

Cihan sulhünün ve uzlaşmasının temini bakımından beynelmilel parlâmentolar konferansı da adeta bir buhran geçirmektedir. Avrupanın bazı ana meseleleri vardır ki bunlar kat'i surette halledilmeden bazı hedeflere matuf beynelmilel bir teşriki mesaiye kolaylıkla imkân görülememektedir. Milletler arasında esaslı prensip ihtilâfları devam ettikçe birleşme ve uzlaşma arzuları sözsahasını geçemiyor. Cemiyeti Akvam ve silâhsızlanma konferansında görülen aksaklıklar, tabii olarak parlâmentolar konferansında daha şiddetli akisler buluyor..

Bununla beraber, siyasetinde samimî olan, millî menfaatlerini, beşeriyetin umumî menfaati ile telif etmesini bilen, açık söyliyen milletler için bu beynelmilel toplantılar hürmet toplamak, prestij kazanmak gibi fırsatara imkân verdiğinden daima faydalıdır. Biz böyle bir iş görmüş olmak kanaatini besliyerek döndük. Hükûmetimizin, fırkamızın ve Parlâmentolar Birliği Türk Grupu muhterem Reisi Necip Ali Beyefendinin direktifleri dairesinde tespit edilmiş olan dileklerimizin umumî tasvibe mazhar olduğunu gördük.. Gelecek seneki içtimaını İstanbulda yapacak olan beynelmilel parlâmentolar knoferansları için Türk millî grupu her halde en faal bir uzuv olmak vaziyetine çıkmış bulunmaktadır.,,

Cümhuriyet bayramı programını neşrediyoruz..

(Başı 1 inci sahifede)

ziyaretlerle bayramın kutlulanması yapılmıyacaktır.

4 — Bayramın birinci pazar günü saat dokuzdan dokuz buçuğa kadar İstanbulda bulunan konsoloslar Vali Beyi vilâyet makamında ziyaretle tebrik edeceklerdir.

5 — Geçit resmine iştirak edecek kıtaat, mektepler, vesair teşekküller saat dokuz buçukta Beyazıt Üniversite meydanında krokisi mucibince kendilerine tahsis edilmiş olan yerlerini tamamen almış bulunacaklardır.

6 — Saat onda vali, yanında kolordu kumandanı olduğu halde hazır olanların önünden geçerek bayramlarını kutluluyacak ve bu teşekküller de (kutlu olsun) diye mukabele eyliyeceklerdir. Bundan sonra vali Beyazıt kulesi yanında hazırlanmış olan mahalden bütün halkın bayramını kutlulamak için bir hitabede bulunacaktır. Bu hitabeden sonra bütün mızıkalar hep birden İstiklâl marşını çalacaklardır. Bu marşı müteakip vali ve kumandan tribündeki mevkilerine gelecekler ve verilecek işaret üzerine gerek Üniversite meydanında, gerek tribün ve Beyazıt meydanında bazır bulunanlar hep bir ağızdan (Cümhuriyetin onuncu yıl marşı) nı söyliyeceklerdir.

7 — Geçit resmi sırası aşağıda gösterilmiştir:

A — Ordu
B — Harp malûlleri
C — Polis
D — İtfaiye
E — Yüksek mektepler (Talebe Birliği)
F — İzciler ve mektepler
G — Hilâliahmer, Himayeietfal, Tayyare, Maarif, Millî İktısat ve Tasarruf cemiyetleri
H — Sanayi Birliği
I — Esnaf cemiyetleri
J — Halk

8 — Geçit resmine iştirak edenler Beyazıt, Sultanahmet, Sirkeci, Köprü, Şişhane yokuşu, Tepebaşı, İstiklâl caddesi yolile Taksim meydanına kadar gidecek, mektepler ve diğer teşekküller gideceklerı mevkilere göre Sirkeci ile Karaköy arasında serbest kalacaklardır.

9 — Saat dokuz buçukta tramvaylar güzergâh haricine çıkmış bulunacaklardır. Bu güzergâhta bulunan halk geçit resminin intizamına halel vermemek için yaya kaldırımlarını tecavüz etmiyecekler ve vesaitin akliye de güzergâh üzerinde durmayacaktır. Reklâm mahiyetinde araba, otomobil ve kamyonların güzergâhtan ve toplantı mahallerinden geçmeleri ve durmaları yasaktır.

10 — Geçit resmi bittikten sonra vali ve kumandan ve tribünde bulunan davetlilerden arzu edenler Taksim meydanına geleceklerdir. Burada belediye, cemiyetler ve arzu eden müessesat tarafından âbideye çelenk konma merasimi yapılacaktır.

Bu merasim şu suretle olacaktır:

Geçit resminin başında yürüyen ordu âbidenin etrafında bir daire teşkil edecek, bunu müteakip meydana Türk bayrağı çekilecektir. Bayrak çekilirken bütün hazır olanlar tarafından selâmla nacaktır. Bundan sonra muzika tarafından İstiklâl marşı çalınacak ve bunu çelenk konma merasimi takip edecektir.

11 — Gece şehrin muhtelif yerlerinde fener alayları yapılacaktır. Harbiye mektebinden ve Taşkışladan bir kafile fener ve şulelerle hareket ederek saat yirmide Taksim meydanına gelecekler dir. Ayni zamanda İstanbul tarafından Fener alayına iştirak edecek mektepler ve halk dahi saat yirmide Beyazıt meydanında toplanacaktır.

12 — Taksim ve Beyazıt meydanlarında fener alayı kafilelerinin toplanmasını müteakip saat yirmiyi on beş geçe Ankaradan Cümhuriyetin nasıl ilân olunduğunu ifade eden kısa bir konferans verilecektir. İstabul radyosunun vasıta olacağı bu konferans hususi radyolarla dinlenilebileceği gibi Taksim, Beyazıt, ve Belediye önü meydanlarına konulacak hoparlörlerle halka dinletilecektir. Bu konferasn bittikten sonra saat yirmi buçukta limanımızda bulunan filodan ve şehrin muhtelif yerlerinden yüz birer atım top atılacaktır. İlk top sesini işiten herkes, bütün nakil vasıtaları inkilâp uğurunda canlarını verenlerin yüksek hâtıralarına saygı olmak üzere bir dakika oldukları yerde duracaklardır. Bu dakikadan sonra vatanın millî birlik kuvvetine dayanarak yüksek ve parlak istikbale gidişinin yeni bir devre açılmış ve Türkiye cümhuriyetinin ikinci on yıllık devrinin ilk anı girmiş olacaktır.

13 — Bu esnada İstanbulun her tarafından toplanmış olan halk derhal kendiliğinden ve fener alayı için Beyazıt ve Taksim meydanlarında toplanmış olan halk ta verilecek işaret üzerine cümhuriyet millî marşlarını söyliyerek yeni devre girişini tesit edeceklerdir. Bütün buharlı motörlü nakil vasıtaları, gemiler, fabrikalar devamlı düdük çalacaklardır. Marşlardan sonra gerek bu meydanlarda, gerek şehir diğer yerlerinde hazırlanmış olan fener alayları harekete başlayacaklardır.

Taksimde bulunan kafile Ayaspaşa, Dolmabahçe, Karaköy yolile Beyazıtda gidecek, Beyazıttan kalkan kafile de Beyazıt, Belediye dairesi, Çiğaloğlu, Ankara caddesi, Eminönü yolile tramvay caddesini takip ederek Taksime gidecektir. (Bu fener alayından ayrılacak elektrikli kafile Ayaspaşadan Dolambahçeye inecektir.)

14 — Bu gece Dolmabahçede Millet sarayında vali tarafından bir balo verilecek ve şehrin muhtelif yerlerinden ve bilhassa Beyazıt, Taksim, Üsküdar, Şemsipaşa ve Kızkulesinden şenlik fişekleri atılacaktır.

15 — 30 Birinciteşrin 1933 pazartesi günü toprak alma merasimi yapılacaktır. Her şehirde bu bayramın kutlulandığı meydanın adına Cümhuriyet bayramı adı verileceğinden bugünden itibaren Beyazıt meydanı, Cümhuriyet meydanı adını almıştır. Bu meydanın münasip bir yerine ileride bu hâtıranın yüksekliğine yakışacak (İstanbul, onuncu bayramını candan çoşkunlukla bu meydanda kutluladı) levhasını havi bir taş dikecektir.

16 — Cümhuriyet meydanında toprak alma merasimine saat on birde başlanacaktır. Memleketin her vilâyet ve kazasında yapılacak olan bu merasim millî kurtuluşun başı ve diriliş ve yükseliş hayatımızın ruhu olan Millî Reise karşı memleket evlâtlarının şükranını ve milletin Gazi ülkesi yolunda birliğini gösterecektir. Vilâyet ve kaza Cümhuriyet meydanlarından alınacak olan bu topraklar Ankaraya gönderilecektir.

17 — Bu merasim İstanbul belediye hududu dahilinde yalnız Cümhuriyet meydanında icra edilecektir. Bu merasim de vilâyet, kaza, nahiye, kutlulama komiteleri ile, bunlara merbut yardımcı komisyonların azaları, resmî ve hayrî ve mesleki müessesat mümessilleri şehir yatı mektepleri talebesi, arzu eden halk bulunacaktır.

18 — Merasime şehir bandosu tarafından çalınacak İstiklâl marşile başlanacaktır. Bunu müteakip vali, fırka, ve Halkevi reisleri tarafından birer nutuk söylenecektir. Nutukları vali ve belediye reisi, fırka reisi, Halkevi reisi, muharebe meydanlarında vatan için malûl kalmış bir zat, Üniversitenin en son sınıfından en yaşlı bir erkek ve kız talebe, ve bir şehir evlâdı tarafından birer avuç toprak almarak hazırlanan kutuya konacak ve bu kutu İstanbul kutlulama komitesi tarafından mühürlenecek ve yukarıdaki isimleri yazılan zevat tarafından bir zabıt imza edilecektir. Merasime imza işi tamamlandıktan sonra şehir bandosu ve orada bulunan halk tarafından marşlar söylenmek suretile nihayet verilecektir.

19.— Bugün aşağıda yazılı yerlerde açılma resimleri yapılacaktır.

Saat 14,5 da Beyoğlu erkek hastanesinde yeni yapılan paviyonun açılması. Saat 15 te Beyoğlunda Telgraf sokağında yeni alınan ilk mektebin açılması, saat 15,5 da Beyoğlunda Ünyon Fransez karşısında Halkevi Beyoğlu şubesinin açılması, saat 16,5 da Galatada Osmanlı Bankasının karşısındaki sokakta çocukları kurtarma yurdunun açılması.

20 — Gece denizde deniz ticaret müdiriyetinin nezareti altında bir fener alayı yapılacaktır.

21 — 31 Birinci teşrin 1933 salı günü aşağıda yazılı yerlerde temelatma ve açılma resimleri yapılacaktır.

Saat 10,5 da mezbahada satış salonu ve memurin dairesinin açılma merasimi, saat 11,5 da Kerestecilerde inşa eedileck hal binasının temelatma merasimi, saat 12 de Ayasofyada belediye hıfzıssıhha lâboratuvarının küşat resmi, saat 14 te Üniversite arkasındaki talebe yurdunun açılması, saat 15 te Beyazıt ta inkılâp müzesi, 15,5 da Şehremininde yeni inşa edilen fırka binası, 16,5 da üç senede yapılmak üzere ihale olunan beş senelik vilâyet yollarından sur haricinde yapılacak asfalt yolun inşasına başlanma merasimi,

22 — Bunlar haricinde temelatma ve açma resmi yapılacak, işler kaymakamlar tarafından icra edilecektir.

23 — Bu gece de şehrin muhtelif yerlerinde fener alayları yapılacaktır.

24 — Bayram günlerinde ve gecelerin temsil ve konferans verilecek, yerlerin esamisi, yerleri ve saatleri tesbit edilmiştir.

Deniz şenliklerine hazırlık

Büyük Cümhuriyet bayramının ikinci günü akşamı yapılacak muazzam deniz şenlikleri programını tesbit için İstanbul Deniz ticaret müdürü Müfit Necdet Beyin riyasetinde bir komisyon teşekkül etmiştir. Komisyonda Akay, Devlet Denizyolları, Şirketihayriye, Haliç, millî vapurculuk şirketi ile kayıkçılar, mavnacılar ve motörcüler cemiyetleri mümessilleri bulunmaktadır. Komisyon;; bugün saat 10 da toplanacak ve programı hazırlayacaktır. Mevcut tasavvurlara göre, deniz şenliklerine biri Devlet Denizyolları idaresine, diğeri millî vapurculuk şirketine ait iki büyük vapurla bütün liman vapur şirketlerinin müteaddit vapurları, yüzlerce, motör, sandal ve mavnanın iştiraki mevzuubahistir. Bulnar baştan başa bayraklarla donanacak ve elektrikle tenvir edilecektir. Şirketler kabul ettikleri takdirde, birkaç vapurun şenliklere iştirak edecek halkı meccanen taşması da düşünülmektedir. Gazeteciler için hususî bir romörkör tahsisi de mevzuu bahistir. Herhalde pek muhteşem olacak deniz şenlikleri iç limandan Boğaza ve sonra adalara kadar yapılacaktır.

Harp malûlleri siyah elbise ile iştirak edecek

Cümhuriyet bayramında yapılacak geçit merasimine Harp malûlleri birliği de iştirake karar vermiştir. Malûller resmi geçide siyah elbiselerle iştirak edeceklerdir. Merasime iştirak edecek malûller 25 Teşrinievvel sabahleyin saat onda birlik bahçesinde talim yapacaklar ve cümhuriyet marşını söyliyeceklerdir.

İlk mektep talebesi

Cümhuriyet bayramında ilk mektep talebeleri umumî geçit resmine iştirak etmiyeceklerdir. Her kaza dahilindeki ilk mektepler talebesi kendi mıntakalarında bayramın ikinci günü mahallî geçit resmi yapacaklardır.

Beşiktaş ilk mekteplerinden üç bin talebe perşembe günü Çirağan sarayı stadında toplanarak talim ve marş provaları yapacaklardır.

Temsili resimler, grafikler

Yüksek komisyon Cümhuriyetin onuncu yıldönümünü kutlulama programı hazırlarken bunun her eşyden evvel canlı, hareketli ve mânalı olmasına bilhassa ehemmiyet vermiştir.

Komisyon bu maksatla bir taraftan neşriyat, diğer taraftan da kutlulanan günün yüksek mânası ve on cümhuriyet yılında yapılan işleri halka anlatmak ve göstermek için de mümkün olan her şeyi yapmıştır. Komisyon bunun için o günü bütün şehir ve kasabalarla köylerimizin caddeleri ile umumî binalarının, halkın toplanacağı meydanlarla, halkın uğrağı yerleri süsleyecek temsili resimler, grafikler ve döviz tabloları yaptırılmasını düşünmüş ve bunu daha bugünden temin etmiş bulunmaktadır. Bütün geniş bir mevzu üzerinde çalışırken bunun gözetilen maksadı tatmin edici bir surette yapılabilmesi için komisyon, temsili resim levhalarının her yerde yapılıp basılması kolay olamayacağını düşünerek bunların doğrudan doğruya kendi tarafından hazırlanmasını faideli görmüş ve öyle de yapmıştır.

Komisyon bir taraftan temsili resimlere ve yazılara ait levhaları hazırlarken şehirlerde ve kasaablarda ve hattâ köylerde bile yapılabilecek olan döviz levhalarının da bu büyük günü vasıflandıracak mana ve kıymette olmasını gözeterek yazılacak dövizlerle bunların hazırlanma tarzlarını, şekillerini, nerelere ve ansıl asılacağını gösteren bir talimatname ile hazırlamış ve her yere göndermiştir. Bu suretle 29 Birinciteşrin günü Cümhuriyetin onuncu yıldönümü kutlulanırken memleketin her köşesinde yapılacak olan tezyinat arasında bu levhalara ve tablolara birinci derecede bir yer verilerek bu kutlulamanın geniş bir tarzda manalandırılması temin olunmuştur.

Yüksek komisyonun hazırlattığı bu levhalar 25 resim ve yazı levhası serisinden mürekkeptir ve beher seriden 8 bin tane bastırılmış ve dağıtılmıştır. Heyeti umumiyesi 200 bin olan bu resim levhaları Türk milletinin bünyesine uymayan kendisine yabancı müesseseleri ansıl yıktığını, millî bir hamle ile mazinin fena miraslarını tasfiye ederek nasıl ileri atıldığını ve bu yolda ne neticeler elde ettiğini canlı ve maanlı bir surette göstermektedir. Levhaların bilhassa bariz ve mühim bir vasfı da, hazırlanışlarında, yalnız resme bağlı kalmıyarak Büyük Gazinin her biri bizim için daima, heyecan ve hamle kaynağı olan büyük sözlerine ve hitaplarına birinci derecede yer verilmiş olmasıdır.

Mekteplerde verilecek konferanslar

Maarif vekâleti Cümhuriyet bayramında mekteplerde yapılacak merasime ait programı bir talimatname halinde bütün mekteplere tamim etmiştir. Mekteplerde verilecek konferansların mevzuları da bildirilmiştir. Mevzular Osmanlı imperatorluğunun nasıl ve neden gerilediği ve battığı, tanzimat ve meşrutiyet devirleri hareketleri, umumî harbin sonunda Türkiyenin bulunduğu vaziyet, Reisicümhuru ntercümei halidir.

Yurt gazetesi

29 Birinciteşrin gününü kutlulamak için yapılan bütün bu hazırlıklar arasında Cümhuriyet Halk Fırkasının köylüler için çıkardığı (Yurt) adlı köylü gazetesini de bilhassa kaydetmeliyiz. Memleketin en kesif halk tabakasına hitap edecek olan bu gazete, kendisinden istenen büyük vazifeyi yapacak bir tarzda üç renkli güzel resimler ve faydalı yazılarla hazırlanmış ve yıldönümü günü ikişer tanesi bütün köylere dağıtılmış bulunmak üzere şimdiden gönderilmeğe başlanmıştır. Bundan sonra da her on beş günde bir defa renkli resimler, temsili levhalarla köyün ve köylünün işlerine ait yazılarla çıkarılacak olan bu gazete posta uğrağı olan veya posta merkezlerinde posta kutusu bulunduran her köye parasız olarak gönderilecektir. (Yurt) Cümhuriyet yıldönümün de Cümhuriyet Halk Fırkasının köylülerimize verdiği güzel hediyelerden birisidir.

Sinanpaşa şimdiden hazır

SINANPAŞA (Afyon) (Milliyet) — Sinanpaşada beş tane tak, diğer köylerimizde köylerin cüsatine göre müteaddit taklar yaptırılmıştır. Bayramın şerefine davul ve zurna çalınacak, pehlivan güreşleri tertip edilecek, sünet düğünleri yapılacaktır. Bayramın renkli ve ziyalı olması için kâfi mikdarda fişenk sipariş edilmiştir. Sinanpaşada radyüm lambalarile tenvirat yapılmış ve gözleri nura kavuşan halk (Yaşasın Cümhuriyet) nidalarile şimdiden bayram yapmaktadır. Dört yüz fener, beş yüz bayrak hazırlanmış ve bütün mebain, taklar, çam yapraklarile süslenmiştir. Cümhuriyet meydanına ve sokaklara geniş ve kırmızı bez üstüne cümhuriyet ve inkılâbın yüksek esaslarını gösteren vecizeler yazdırılmıştır. Nahiyemize bağlı on üç köyün muallimi Sinanpaşaya davet olunarak iki günde kendilerine kıymetli müdürümüzün himmetlerile onuncu yıl marşı öğretilmiş, onlar da talebelerine ve köylülere öğretmşilerdir. Mektebi bulunan köylerde müsamere hazırlıkları ikmal edilmiştir. Muallim beyler tarafından levhalar yazılmalıta, renkli mükayese grafikleri ve mükayese resimleri, fenerler yapılmaktadır. Nahiyemiz dahilinde dört mektebin temelatma merasimi, iki mektebin küşat merasimi, beş köy odasının temel atma merasimi icra edilecektir. Köylüler derin bir özleyişle bayramı beklemektedir.

Bandırmada 30 dan fazla tak

BANIRIMA (Milliyet) — Bandırmada onuncu Cümhuriyet bayramına hazırlıklar hararetle ve hümmalı bir faaliyetle devam ediyor. Bütün devair, bankalar, ticarethaneler ve evler, her taraf bayraklar, renkler ,elektik lâmbaları, defne dallari ve çiçeklerle süslenmiş, hazırlanmış, hep o büyük gün bekleniliyor. Resmi ve hususi müesseseler, bilûmum esnaf teşekkülleri cemiyetler komitenin tayin ettiği yerlere birer ikişer mükemmel tak yaptırmış bulunuyor. Bu takların sayısı otuzu geçmektedir. Takların, bina ve evlerin daha süslü ve daha gösterişli olması için her müessese ve halk eserlere yeni yeni tezyinat ilâve etmektedir. Şehirde merasim ve toplantı iskele önündeki geniş meydanlıkta olacak, merasime alay kıtaatı, metepler, izciler, sporcular, teşekküller ve halk iştirak edecektir.

Meydanlıktaki serbest kürsülerde yirmiden fazla hatip, cümhuriyet ve inkılâbımız hakkında hitabede bulunacak, bütün halk şehir muzikasile beraber cümhuriyetin onuncu yıldönümü marşını tekrar tekrar söyleceektir. Orta ve diğer mektep talebeleri gece ve gündüz sıra ile müsamere ve temsil vereceklerdir. Gece sabahlara kadar fener alayı, eğlenceler, havaî fişek âlemleri, millî oyunlar tertip edilerek üç gün ve üç gece bayram emsalsiz ve çoşgun tezahüratla kutlulanacaktır.

Tarlada çalışan köylü de marşı söyliyor

MİLAS, (Milliyet) — Büyük günümüzün onuncu yıldönümü hazırlıklarına hummalı bir faaliyetle çalışılırken, diğer taraftan o misilsiz günümüzün onuncu yıldönümü hazırlıklarına hummalı bir faaliyetle çalışılırken, diğer taraftan o misilsiz günümüzün marşı büyük bir aşk ile öğrenilmektedir. Geçen akşam sinema binasında sahneye çıkan orta mektep müdürü Muharrem ve Maarif memuru Arif Beyler halka bu marşın bayram gününe kadar öğreinlmesini söyledikleri ve orkestra vasıtasile talime başladıkları zaman, sinema binasını dolduran halk görülmemiş bir heyecan izhar etmiş ve o günden beri her gece büyük marşımız içten taşan bir sevinçle öğrenilmeğe başlanmıştır. Dün cuma idi. Köylere doğru bir gezinti yapmıştım. Köy sokaklarında yalınayak koşuşan çocukların ağzından bu besteyi duydum. Tarlada yanık yüzlü köylüler bunu öğrenmeğe çalışıyordu. Geniş ovada atımın üstünde, batan güneşin altın ışıklarına bakarken ruhuma, âtiye büyük bir itminanla sürükleyen, serin bir nefes doldu. Bu millet hiç bir inkılâbı bu kadar derin duymamıştır.

Bayrama hazırlık

Tekirdağda cümhuriyet meydanı olarak tanzim edilmekte olan hükûmet önü

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Şehrimizde cümhuriyet bayramı hazırlıkları hemen hemen ikmal edilmiş gibidir. Kutlulama komisyonu her gün valimiz Azmi Beyin riyasetinde mutat içtimalarını aktetmektedir.

Bütün komiteler ihzar deecekleri işi filiyat sahasına çıkartmıştır. Bir ay var ki hükûmet önünde ve halkevi civarında hummalı bir surette inşaat ve tamirat devam ediyor. Bitmek üzere olan hükûmet önündeki cümhuriyet meydanlığının ve Halkevine raptedilmekte olan şosenin isim konma merasimi de bayram günü icra kılınacaktır.

Bilhassa belediyenin şehir ve caddeleri ve tenvirat hususundaki faaliyeti şayanı kayt derecede ilerlemektedir.

Şehrin bir baştan bir başa donanması için on beş yirmi gündenberi bayrak ve tenvirat işleri hazırlanmakta ve şehir halkı müsabaka edercesine bu büyük bayram için şimdiden bayraklarını tedarik etmektedirler.

Etibba odası intihabı

Etıbba Odası İdare Heyeti intihabı perşembe günü yapılacaktır. Tıp kongresi münasebetile Ankaraya gitmiş olan doktorlar bu sabah şehrimize gelecekler ve intihap hazırlıkları bundan sonra hararetli bir şekil alacaktır. 1800 azası olan Etibba Odasında bütün aza intihaba iştirak edemiyeceğinden bugün intihap varakalarını mektupla postaya verecekler ve intihapta mektuplar kabul edilecektir.

Milliyet'in romanı: 47

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM — *Tercume: KAMRAN ŞERİF*

götürdü. Aynaya bakmak istedi, fakat arabadan ineliden beri kendini namütenahî yorgun hissediyordu.

Köşklerin bulunduğu cadde bomboş ve biraz da loştu. 4 numaralı binanın kemerinden biri çıktı ve zemine ince, uzun bir gölge düşürdü. Bu adam bir bekçi idi; bir kolu da yoktu. Oliver kendisini tanırdı. Bekçi neşeli bir tavırla:

— Ne güzel gece, değil mi? dedi.

Oliver durarak:

— Evet, dedi. Enfes bir gece. Ateşiniz var mı?

— Hiç olmaz olur mu?

— Teşekkür ederim. Bir cigara?

— Çok teşekkür ederim. Cigara içmiyorum. İçinde havuzu olan bir köşk satın almak istiyorum da onun için para biriktiriyorum. Bekçi nikbin bir adamdı. Altı bekçiye yol verdikleri halde onu alıkoymuşlardı. Bir kolu yoktu ve nikbindi.

Oliver:

— Eh... Allah rahatlık versin.. Ben bu gece köşkümde yatıyorum, dedi.

— Çok iyi fikir... Burası Beverley'den daha sakindir. Allah rahatlık versin..

Adam, ince ve çolak gölgesi ile beraber caddeden çıkıncıya kadar Oliver durup bekledi. O zaman süratle Donka'nın köşküne doğru yürüdü.

Evde ışık yoktu, fakat kapı kapalı değildi. Cam kapı ile tül perdeli kapıyı geçti; kapıları dikkatle kapattı.Bir müddet karanlıkta durdu. Elektrik düğmesini bulamıyordu. Birinin nefes aldığını işitti. Sonra lâmbayı yaktı.

Şöminenin önünde bir koltuğun üzerinde Manuela oturmuş, uyuyordu. Ağzı açıktı; başında şapkası vardı; gayet yorgun duruyordu. Oliver merdivene doğru yürüdü. O zaman Manuela uyandı.

Alelâcele:

— Sizi yukarı bırakamam, dedi.

Vaziyeti kavrıyabilecek kadar uyanmıştı. Fakat hâlâ o kadar uyku sersemi idi ki ispanyolca konuşuyordu: Oliver bir işaret yaptı.

— Ne var? Uyusanız a... Ben madamı bir görüp çıkacağım.

Manuelâ:

— Olmaz. İmkânı yok, diye haykırıyordu.

Kadın öyle korkmuştu ki, Oliver onu o halde görünce o da korktu; boğuk ve esassız bir korku. Hizmetçi, kendisini durdutmak istediği için onu itti, İspanyolca bir şeyler söylediğini işitti ve yoluna devam etti. Donka'nın odasının kapısı kilitli değildi; tokmağı itina ile çevirince kapı açıldı. İçerisi karanlıktı. Fakat o daha kapının eşiğinde dururken yatağın yanındaki lâmba yandı. Üzerinde eski coğrafya haritalarından yapılmış bir abajör vardı. Lâmbanın ışığında Donka'nın hareketsiz duran eli göründü ve onu kolundan yakaladı. Oliver o zamana kadar bu odaya hiç girmemişti, fakat bir bakışta her şeyi harikulâde bir sıhhatla gördü. Açık renk duvarlara boya ile manzara resimleri yapılmıştı; yatak pek büyük ve karma karışık bir halde idi. Yatağın yanında Donka duruyordu. Üzerinde, yıkanmaktan solmuş eski bir makiyaj penivarı vardı. Kumaşının çiçek resimleri yerinde pas lekelerinden başka bir şey görünmiyordu. Donka gülümsiyordu. Elini lâmbadan çekip yukarı kaldırdı. Bu harekette acaip bir tevekkül, yahut ta bir üzüntü manası vardı; yahut ta bu hareket bir şey izah etmek istiyordu. Oliver burasını anlayamadı.

O sırada yatakta bir erkek bulunduğunu gördü.

Bu elim bir şey oldu. Boksta mide üzerinde yenilen bir yumruğa benzer bir şey... Fakat tam o kadar elim değil. Adam çirkin ve kaba idi; alnında saçları vardı: Bir kelime ile bir kâbus. Uyuyordu; Zaten odada sükûnet o kadar tamdı ki, uyanması için bir sebep te yoktu. Oliver çehresine pek aşına çıkmadı. O, belki bir boksördü. Bir gözü morarmıştı. Donka yatağın yanında ayakta duruyordu. Azimkâr çehresi, gülümsemesi sayesinde, âdeta gayrı maddi bir hal almıştı. Yavaşça:

— Oliver, dedi.

Oliver kendi kendine:

— Deniz tutması gibi bir şey, diye düşündü. Saçlarının buz gibi kesildiğini, göz kapaklariyle beraber ıslandığını hissediyordu. Oradan hemen gitmek icap ediyordu.

— Affınızı rica ederim, diye söylendi. Sizi rahatsız etmek istemezdim.

Bu, filmde olduğu gibi manasız bir çıkıştı. Diafragm kapıyı kapadı. Merdivenden indi. Plâstronu buruşmuştu, evet, hem de sırsıklamdı.

* * *

Hayır, Fracis'in bu sefer de işi olmamıştı. "Billy'nin İzdivacı" filminde nedimelik rolü yapmak üzere ayrılan plâtin sarısı saçlı altı genç kız arasına katılamamıştı. Sebebini o da bilmiyordu.

Arkadaşı Kit Dalas'tan öğrendiği keskin bir "argo" şivesiyle:

— Galiba bu işte mantık nanay! Diyordu. Nasıl karar verdiklerine akıl erdiren beri gelsin! Mutlaka bu iste piyango gibi bir şey...

Bermutat kendine ait bir odası yoktu. Kit Dalas onu "Orange Drive"deki şık apartmanına kabul etmekle ona bir nevi sadaka veriyordu. Orada bütün işi gücü sabahtan akşama kadar oturup Rol Tevzii Merkezinin telefonunu beklemekten ibaretti. Dünyanın hiç bir yerinde sefalet Hollywood da olduğu kadar güzel ve iğfalkâr değildir. Yüzü ince makiyajlı, elbisesi gayet şıktı. Çam ağaçlarının tepesine bakan güzel odalarda oturuyordu. Amma oturduğu odaların kirası verilmiyormuş, o da başka... Veresiye alınmış küçük otomobillerde geziyordu.

Onlara bakarsan insan Greta Garboya benzemeli, Pavlova gibi dansetmeli, Jeritza gibi şarkı söylemeli, üstelik Bill Royers kadar da nükteperdaz olmalı... nerede bu bolluk... Fakat böyle de olmayınca insana yedi dolarlık bir iş bile vermiyorlar...

Francis böyle şikâyet edip duruyordu.

Kit'in plâj pijamasını giyiyor, düşünceli bir tavırla yegâne çoraplarını yıkıyordu.

(Arkası var)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci İstasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75** Sandıkta **Küp Şekerin Kilosu 39,50** Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mesuliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

6992

Dahiliyede son terfiler

Dahiliyede terfi edenlerle kıdem zammı alanların tam listesini neşrediyoruz

Valiler

Üçüncü sınıftan ikinci sınıfa terfi eden valiler

Cemal Konya, İbrahim Ethem Balıkesir, beyler.

Dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa tefri edenler

Halit Zonguldak, Fuat Denizli, Ekrem Çoruh, A. Riza Bolu, beyler.

Beşinci sınıftan dördüncü sınıfa terfi edenler

S. Salim İçel, Z. Abidin Bursa, İ. Hakkı Eskişehir, A. Azmi Tekirdağ, Nazmi Kayseri, Süreyya Çanakkale, beyler.

Müfettişler

Baş Müfettişliğe terfi

Nedim Nazmi B. başmüfettişliğe, Tevfik Talât B. birinci sınıf müfettişliğe, A. İhsan B. M.Rifat B., ikinci sınıf müfettişliğe.

Kaymakamlar

İkinci sınıftan birinci sınıfa terfi edenler

Mithat Kemal Edremit, M. Emin Bozöyük Avnürrefik Oltu, S. Faik Genç, Şakir Şükrü Şatak, Z. Cavit Akhisar, H. Nihat Fatih, M. Baha İskilip, A. Mitat Iğdır, A, Riza Hozat, Ramiz Vakfıkebir İ. Rüştü Merzifon, M. Rauf Araç, A. Nasrullah Lice, M. Rağıp Kalecik, A. Raif Eminönü M. Memduh Sarıyer, beyler.

Üçüncü sınıftan ikinci sınıfa terfi edenler

Bahir Şile kaymakamı, M. Hayrettin Terme kaymakamı, İ. Hayri Tuzluca kaymakamı F. Halûk Tavas kaymakamı Halit Diyadin kaymakamı, M. Hilmi Mutki kaymakamı, M. Edirp Pülümür kaymakamı, Bedri Varta kaymakamı, A. Riza Nusaybin kaymakamı, M. Nuri Karamürsel kaymakamı, Bedrettin Artvin, kaymakamı, İ. Vasfi Erciş kaymakamı, M. Selâhattin Mudanya kaymakamı, Hilmi Foça kaymakamı, Sıtkı Koçhisar kaymakamı, Mahmut Nedim Siverek kaymakamı, Lâtif Orhaneli kaymakamı, Ahmet Akçadağ kaymakamı, Raşit Solhan kaymakamı, Ö. Naci Savur kaymakamı, M. Cemal Viranşehir kaymakamı, Şevket Gevaş kaymakamı, M. Celâl Pınarbaşı kaymakamı, Y. Ömer Bitlis kaymakamı, A. İzzet Çubuk M. Kâni Kağızman , Besim Karaburun, Ruhi Karaköse kaymakamı, Cenap Nuh Sasun kaymakamı, M. Celâl Göle, A, Rahmi Eleşkirt kaymakamı, M. Recai Çapakçur, Kemal İslâhiye kaymakamı, Vasfı Keban kaymakamı, beyler.

Mektupçular

Dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa terfi edenler

İ. Hakkı Malatya mektupcusu, A. Şükrü Kütahya mektupcusu, beyler.

Beşinci sınıftan dördüncü sınıfa terfi edenler

Eyyüp Sabri Muğla, M. Şefik Kars, H. Hüseyin Tokat mektupcusu, beyler.

Nufus müdürleri

Beşinci sınıftan dördüncü sınıfa terfi edenler

A. Fehmi Erzincan Nufus müdürü, İ. Hakkı Aydın nüfus müdürü, M. Nuri Van nufus müdürü, M. Hilmi Urfa nüfus müdürü, beyler.

Altıncı sınıftan beşinci sınıfa tetrfi edenler

M. Kemal Bolu, M. Fikri Sinop M. Fehmi Tekirdağ, A. Riza Denizli, M. Kemal Bilecik, İ. Bahri Samsun, M. Nihat Bursa nufus müdürürler, beyler.

Kıdem zamları

3 takdirname ile bir sene kıdem zam mı alan valiler

Muhittin İstanbul, Eşref Kocaeli, Halit Zonguldak, S. Cemal Giresun, valiler, beyler, 3 takdirname ile bir sene kıdem zammı.

Kaymakamlar

Gani Gemlik, Kudrettin Polatlı, Avnürrefik Oltu, M. Baha İskilip, M. Rağıp Kalecik, A. Raif Eminönü, A. Riza Silvan, Gafur Tire, İ. Hakkı Mesudiye kaymakamlar beyler.

Mektupcular

Kâzım B. Ankara mektupcusu.

Uzaklık zamları

Memurin kanununun 37 inci madde sine göre 933 senesinde uzaklık zammı alan valiler

A. Mithat B. Muş, Necati Erzurum, A. Cevdet Kars valiler, beyler, uzaklık zamlar

Kaymakamlar

M. Mahir Hasankale, A. Niyazi Pervari, H. Sabri Alânya, kaymakamlar, beylerl uzaklık zamlar.

Mektupcular

M. Sadettin B. Van mektupcusu uzaklık zammı.

Nüfus müdürleri

M. Fevzi B. Erzurum Nufus müd. uzaklık zammı.

Bir genç zabitin Acı ölümü

Harbiye mektebinin bu seneki mezunlarından zabit vekili Muzaffer Ef. iki ay evvel Boluda vukubulan bir kamyon kazası neticesinde uçuruma yuvarlanmış ve ağır surette yaralanmıştı. Bu genç zabitimiz ve sporumuzun en kıymetli uzvu aldığı derin yaralardan müteessiren evvelki gün vefat etmiştir. Cenazesi kendisini çok seven arkadaşları tarafından büyük bir ihtifalle kaldırılmış ve Karacaahmet kabristanına defnedilmiştir. Cenazeye fırka ve Harbiye mektebi muzikaları ile sınıf arkadaşları ve kendisini çok seven kumandanlar, sporcular ve bir askerî kıt'a iştirak etmiştir. Genç askerin mezarı başında kıt'a kumandanları Şem'i, süvariler namına Aziz, piyadeler namına Muhtar, topçular namına Hasan Fehmi Beyler bir hitabe irat etmişler ve istirahati ruhu için temenniyatta bulunmuşlardır. Merhumun arkadaşları cenaze için tertip edilen ihtifalden dolayı fırka kumandanı Galip ve Harbiye mektebi kumandanı İzzet Paşalara teşekkür etmektedirler.

İstanbul Beşinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevirilmesi mukarrer bir adet elektrik motorunun 25 Teşrinievel 1933 çarşamba günü saat on iki den itibaren Galatada, Kule Dibinde, 37 No. lu dükkânda açık artırma suretile satılacağından talip olanların mezkûr tarihte memuruna müracaatları ilân olunur. (9009)

Tıp kongresi

Dün de muhtelif serbest mevzular dinlendi

ANKARA, 23. A. A. — T. Tıp cerrahı kongresi dün akşam B. M. M. İstanbul mebusu İbrahim Tali Beyin reisliği altında ikinci toplantısını yapmış ve bazı kararlar vererek idare heyeti seçildikten sonra dağılmıştır. İki sene sonra toplanacak olan kongreye daha zengin mevzularla iştirak edilmek için serbest mevulardan başka esası mevzu hazırlanması tasvip ve bugünün cerrahi faaliyeti esas olan mühim mevzularla beraler memleketimizi alâkadar eden emrazi sahasının topoğrafi cihetten tetkikatı da bu raporlar meyanında ithal edilmiştir. Mevzular şunlardır :

1 — Cümlei viraiye tağyiratı ve sempati cerrahisinin en son tekâmül sahasının tetkiki.

2 — Gruvatr denilen hastalığın memleketimizde hangi sahalarda ve ne şekillerde temerküz ettiğinin tetkiki.

3 — Harp cerrahisinin en mühim bir kısmını teşkil eden yaraların iptidai ve müahhar tedavileri, operatör Ahmet Kemal, Murat, Kâzım İsmail, Fahri B.ler bu raporların ihzarini deruhte etmişlerdir.

Yeni idare heyetine seçilen zevat şunlardır :

Cerrahi cemiyeti birinci reisliğine, Prof. Ahmet Kemal, ikinci reisliğine Gülhane cerrahi servis muallimi operatör Murat , umumi kâtipliğe Prof. muavini Kâzim İsmail, veznedarlığa Haskinisa hastahanesi operatörlarından Fahri beyler.

Azalıklara :

Beyoğlu hastanesi operatörü, Fikret çocuk hastanesi operatörü Ahmet Rifat beyler.

ANKARA, 23. A. A. — Millî Türk Tıp kongresi bugün öğleden evvel saat 9 da toplamıştır. Mazhar Osman Bey, İbrahim Tali ve Ahmet Fikri Beylerin reislikleri altında yaptığı celselerde,

Boğaz ve ağızda "fokalinfoktionlar" müderris Dr. Ziya Nuri".

2 — Ansefalit salgınları " Prof. Mazhar Osman ".

3 — Myocrade iskemisi hunakı sadır ağrısı ve şiryani iklili " Trombosy" hakkında muhtira Prof. Neşet Ömer.

4 — Erken kehif tedavisi hakkında " Prof. Tevfik Salih."

5 — Kan nakli tarihçesi Zeki Nasır.

6 — Göz frengisinde tifo aşısı tedavisi "Muallim Niyazi İsmet".

7 — Grift çıbanları seririyatında ihmal edilen iki nokta " Muallim Hulusi Behçet ".

8 — Neşri kabil olmıyan duodenüm karhalarında tecrit resecition undan aldığımız neticeler, operetör Feridun Şevket".

9 — Yeni nevi bir stretpokok, " Osman Şerefettin ".

10 — Memleketimizde sıtma mücedelesi noktai nazarından yapılan arazi islahatı " Dr. Asım İsmail".

11 — Çocuklarda belsoğukluğu " Ali Riza ".

12 — Nekatoryaz hakkında, Hasan Vasfı ".

13 — Menşei kulatan septicopyamie " İhya Salih. "

14 — Felci umumide humma tedavisi "Mazhar Osman", beylerin serbest tebliğlerini dinlemiştir.

ANAYURT

Sahibi : FARUK NAFIZ

Türkiyenin en büyük haftalık ilim ve san'at gazetesi. İlk sayısı 50 ye yakın resim 30 a yakın yazı ile Perşembe günü çıkıyor. (9032)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

40 ton Gaz : Kapalı zarfla münakasası : 1 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 14 te.

30 ton Benzin : kapalı zarfla münakasası : 1 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 15 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda mikdarı yazılı gaz ve benzin kapalı zarfla münaksaya konulduğundan şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münaksa gün ve saatlerinde teklif mektuplarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracataları. (5466) 7386

3 üncü kolordu ilânları

K. O. ve 1. F. kıta ve müesseselerinde mevcut 27.116 çift köhne kundura, 316 yemeni, 363 çizme, ve 67 çift çarık açık müzayede ile satılacaktır. İhalesi 4 - 11 - 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve müzayeye iştirak için de tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda 3. K. O. Sa. AL. Kom. nuna gelmeleri. (423) (5477) 7357.

* * *

K. O. ve 1. F. kıtaat ihtiyacı için açık münakasa ile 89,000 kilo patates alınacaktır. İhalesi 1-11-933 Çarşamba ünü saat 16 dadır. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom.nuna müracaatları. (420) (5480) 7360

* * *

K. O. ve 1. F. kıt'aları ihtiyacı için 50,400 kilo lahana, 100,800,kilo pırasa ve 50,400 kilo ıspanak kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1 - 11 - 933 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için de tayin edilen gün ve saatte teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda 3. K. O. SA. Al. Kom. nuna müracaatları. (421) (5479) 7359

* * *

Knoya Askerî Satın alma komisyonundan :

Konyadaki kıtaat için kapalı zarfla münakasası ilân edilen 477,000 kilo unun münakasası görülen lüzum üzerine 28 - 10 - 933 günü saat 16 ya temdit edilmiştir. Evsaf ve şerait aynidir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Konyada K. O. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3347) (5481) 7361

* * *

Çatalca Mst. Mv. Kıtaatı ihtiyacı için açık münakasa ile 9,100 kilo pırasa, 5.200 kilo lahana ve 6,500 kilo ıspanak satın alınacaktır. İhalesi 1 - 11 - 933 çarşamba günü saat 14 tedir. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna eglmeleri. (425) (5475) 7355

* * *

Çatalca Mst. Mv. kıtaatı ihtiyacı için açık münakasa ile 13,000 kilo patates alınacaktır. İhalesi 1 - 11 - 933 Çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna gelmeleri. (424) (5476) 7356

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33

(7971) 6997

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Kuleli lisesi ihtiyacı için 3451 adet yün fanila 19-11-933 pazar günü saat 15 te kapalı zarfla alınacaktır. Nümune ve şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatinde teminatları ile Merkez K. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (481) (5849)

* * *

Kuleli mektebi ihtiyacı için 2450 çift tire çorap 19-11-933 pazar günü saat 15 te alenî münakasa ile alınacaktır. Nümune ve şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (482) (5848)

* * *

Haydarpaşada bulunan Askerî Tıbbiye mektebinin 300 ton eşyası Haydarpaşadaki mektepten deniz vasıtasile yükletmek ve Sirkecide vasıtadan alarak Beyazıttaki yeni mektep binasına taşımak üzere nakliyesi 16-11-933 perşembe günü saat 14 te alenî münakasa ile yapılacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatları ile Merkez K. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (480) (5828)

* * *

Harbiye ve merbuti mektepler ihtiyacı için 7000 kilo kesme ve 4000 kilo çubuk makarna ile 1500 kilo arpa ve 500 kilo tel şehriye 16 Teşrinisani 933 perşembe günü saat 14 te alenî münakasa ile alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile birlikte Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (479) (5825)

* * *

Harbiye mektebinin 8 aylık ihtiyacı için 65,000 kilo koyun eti 6000 kilo kuzu eti 20000 kilo sığır eti 26-10-933 perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasya girişeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonuna vermeleri. (353) (5304) 7162

* * *

Harbiye mektebi için 350 ton kırıple kömürü 2-11-933 perşembe günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasaya girişeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (405) (5486) 7387

* * *

Harbiye mektebi için 500 ton Lavamarin kömürü 2-11-933 perşembe günü saat 15 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına iştirâk edeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Tophanede Merkez Satın alma komisyonuna vermeleri. (404) (5489) 7389

* * *

Askerî Müzedeki 17 camekânın alt kısımlarının tebdili 2-11-933 perşembe günü saat 14,30 da aleni münakasa ile yaptırılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Taliplerin belli saatinde, teminatlarile Tophanede Merkez K. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (400) (5492) 7391

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için (16514) kilo Benzin kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 2-11-933 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri. (409) (5507) 7395

* * *

Askerî Matbaa için nümunesi veçhile 900 yarda kanaviça 25-11-933 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatları ile merkez K. Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (475) (5812) 7790

* * *

Merkeze Bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 3400 kilo sığır eti 25-10-933 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (476) (5813) 7791

Laster Silbermann ve Şü.

Teel : 44647 - 6.

DOYÇE LEVANT Linye

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanımıza muvasalâtı beklenen vapurlar

MOREA vapuru 27 T. evvele doğru.
MİLOS vapuru 4 teşrinisaniye doğru.
AQUİLA vapuru 6 T. saniye doğru.
NİCEA vapuru 9. T. saniye doğru.

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar

MİLOS vapuru 4 - 5 T.saniye doğru.

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limaları için hareket edecek vapurlar

AVOLA vapuru limanımızda.
KAVALA vapuru 30-31 T. evvele doğru.
DERİNDJE vapuru 5-6 T. saniye doğru.
AQUİLA vapuru 7-8 T. saniye doğru.
NİCEA vapuru 9-11 T. saniye doğru
MİLOS vapuru 16-17 T. saniye doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon: 44647 - 6. (7831)

ACELE, İYİ

Tesviyeciler aranıyor

İstanbula yakın bir fabrika için bu evsafta işçiler aranıyor. Bonservis ve vesaik suretlerini ve talip oldukları ücretleri havi talepnamelerinin Karaköy postahanesindeki 1150 numaralı kutuya tevdileri. 9001

İstanbul birinci iflâs memurluğundan:

Marpuççularda büyük abut efendi hanında mevcut ve müflis bir şirkete ait en vaî konservalar şehri halin 26 cı perşembe günü saat on dörtten itibaren açık arttırma ile satılacağından talip olanların müracaatları ilân olunur. (9020)

40 senedenberi
Daimî gençliğin sırrı:
FARUKİ'nin
Zambak suyunda
saklıdır. (8396)

Dr. İHSAN SAMİ
Tifo ve Paratifo Aşısı
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'ı muafiyeti pek emin bir aşıdır. Ecza depolarında bulunur. (7965)
7177

SOVYET ANTARSİT
ve
N. DAVRANOF:

SİLEZYA
KOK
KÖMÜRLERİ
7300 KALORİ
Galata, Merkez Rıhtım Han, zemin kat No. 112 - 113, Telefon: 44587
8646

Her keseye uygun
BAYRAKLAR
Fesane Mamulâtı
Yerli Mallar Pazarı
İstanbul: Bahçekapı ▌ Beyoğlu: İstiklâl caddesi

HİLÂLİAHMER
MERKEZİ UMUMİSİNDEN:
Cümhuriyetin onuncu yıldönümünün mes'ut bir hatırası olmak üzre Viyana'ya sureti mahsusada sipariş edilen oyunkâğıtları 25 birinciteşrin 1933 tarihinden itibaren HİLÂLİAHMER Satış Mağazasında muhterem müşterilerin emrine arzedilecektir. [9012]

GAZİ MUSTAFA KEMAL
Gazi'nin Dört Suvarisi — Bürhan Cahit — 50 Kuruş
İzmirin Romanı — Bürhan Cahit — 50 Kuruş
Mudanya, Lozan, Ankara — Bürhan Cahit — 50 Kuruş
On Yılın Destanı — Halit Fahri — 50 Kuruş
Ihtiyat Zabiti — Bürhan Cahit — 50 Kuruş
Muharebe Gazları — Dr. Hasip Lütfü — 75 Kuruş
İtalyacadan Türkçeye Lûgat — Şemsi Talip, Tubino, Finatzer — 150 Kuruş
Ahlak ve Dinin İki Kaynağı
Birinci Kitap: Ahlakın İki Kaynağı — Bergstondan müterc:mi Mehmet Emin — 100 Kuruş
Naşiri: KANAAT KİTAPHANESİ [9031]

Maarif Vekâletinden:

Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile

Ankara Ticaret Lisesinde bir kitap teşhir ve satış sergisi açılacaktır.

Muhtelif kitap evlerinin hususî barakalarla iştirâk edecekleri bu sergide müstakil baraka tutamayan tabilerle kendi hesabına telif ve tercümeler yapan serbest muharrirler için de hususî bir pavyon bulunacaktır.

Umumî pavyonda eserlerini teşhir etmek ve sattırmak isteyen küçük tabilerden beş lira iştirâk bedeli alınır.

Serbest muharrirlerin eserleri meccanen teşhir ettirilir ve sattırılır. Sergi sonunda hesaplar ve iadeler sahiplerine gönderilecektir. Teşhir ettirmek ve sattırmak işleri sergi idaresi tarafından yaptırılır. Bunun için ayrı ücret alınmaz.

Bu suretle eserlerini teşhir ettirmek ve sattırmak arzu edenler nihayet aym 24 üne kadar sergiyi idareye memur Ankara Ticaret Lisesi Müdürlüğüne müracaatları lâzımdır. (5838)

İstanbul Sihhî Muessesesler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Tıp talebe yurdu icin lüzumu olan (260) adet muşamba gamselenin olbaptaki şartnamesi veçhile ve 7 (Teşrinisani) 933 Salı günü saat 14 de aleni münakasa suretile setın alınmak üzere münakasaya konmuştur. Bu baptaki şartname ve numuneyi görmek isteyenlerin Komisyona mücaatları. [5615]. 7544

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Emniyet Müdürlükleri daireleri için 67 nev'inde 7515 adet defterin tab'iye ve teclidiyesi alenî münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin nümuneleri görmek ve şeraiti anlamak üzere idare komisyonu kalemine ve münakasaya iştirak için de 26-10-933 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Vilâyet muhasebeciliği dairesinde müteşekkil münakasa komisyonuna müracaatları ilân olunur. (5413) 7287

Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Kumaşı Dairede Mahfuz nümunesine tevfikan gösterilecek fabriakdan alınmak üzere İdare müstahdemini için 230 ilâ 250 takım kışlık elbise ile ayni miktarda kasketin imâli kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 9 Teşrinisani 933 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te ihalesi icra kılınacağından taliplerin bu baptaki şartnameyi görmek üzere Galatada Rıhtım Caddesindeki İdarei Merkeziyeye müracaatları. (5703)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

Emlâk ve Eytam Bankası tarafından çıkarılmış olan (B) tertibinden her biri itibarî (Elli) lira kıymetinde (200,000) hisse senedi bankanın işları ve Maliye Vekâletinin tebliği üzerine İstanbul Menkul kıymetler ve kambiyo borsasında tescil edilerek işbu senetlerin borsada alınıp satılmasına müsaade edilmiştir. (5840)

Muhtelif eşya satışına ait bir tashih

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

24 - Eylül 1, 6, 12 T. Evvel gazetemizle Hâkimiyeti Milliye, Anadolu gazetelerinde yazılı ilânlarımız 24 olarak gösterilen fasıl numarası 23 ve sıfır olarak gösterilen fasıl numarası da 30 olduğu tashihen ilân olunur. (5839)

On Birinci Hudut Taburu Kumandanlığından:

Cinsi	Kilo	Cinsi	Kilo
Dakik	40000	Şeker	2000
Sığır Eti	10000	Pirinç	2000
Odun	15000		

Uzun köprüdeki Asker ihtiyacı için yukarda yazılı 5 kalem erzak 12-10-933 tarihinden 31-10-933 tarihine kadar yirmi gün müddetle münakasaya çıkarıldığından talip olanların teminat akçelerile birlikte 4-11-933 cumartesi günü saat 16 da komisyona müracaatları ilân olunur. (5620) 7556

Liseler Alım Satım Komisyonundan

Komisyonumuza merbut İstanbul Erkek Lisesi meslekî kısmı talebesine yaptırılacak olan elbise için (375) metro yerli kumaşa ihtiyaç görülmüş olduğundan 8-11-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzezere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin kumaş numunesini görmek üzere mezkûr Lisedeki Komisyon kalemine ve münakasaya iştirâk edeceklerin de ihale günü teminatı muvakkate makbuzlarile beraber Komisyonumuza müracaatları. (5760) 7748

İtimadı Millî Türk Sigorta Anonim Şirketinden:

26 Ağustos 933 tarihinde toplanan fevkalâde Hey'eti Umumiye Şirketin 933 senesi Haziran sonu hesaplarını tasdik ederek sermayenin (62500) Liraya yani nısıf derecesine tenezzülünü ve bu itibar ile hisse senetlerinin kıymetini yüzde elli noksaniyle beşer Lira tesbit eylemiş ve (62500) liraya indirilen sermayenin (200,000) liraya iblâğını tahtı karara almıştı. Tezyidi sermayeye ait ilânatı kanuniye 1, 2, 3 Eylül 933 tarihlerinde icra edilmiş olup bu kerre dahi ayni karar icabı olarak tenkisi sermaye muamelesine mubaşeret edilmiştir.

Kanunu Ticaretin 395 inci maddesinde yazılı hükümlerle müteakip maddelerde yazılı ahkâm dairesinde ashabı matlubun alacaklarını kaydettirmek üzere Şirketin Galatada kâin İtimadı Millî Hanındaki merkezine müracaatları ve üç sene zarfında iade edilmeyen hisse senedatının iptal ve hisse sahibinin hakkı iskat edileceği ilân olunur.

(7703) *İDARE MECLİSİ* 7002

Diyarıbekir Belediyesinden:

1 — (139,395) yüz otuz dokuz bin üçyüz doksan beş lira bedeli keşifli Diyarıbekir Elektrik tesisatı 18-10-933 tarihinden itibaren altmış dört gün müddetle kapalı zarf usuli le münaaksaya konulmuştur.

2 Teklif mektupları 21-12-933 perşembe günü saat on ikide Diyarıbekir Belediye Dairesinde Belediye Encümeni tarafından açılıp tetkik olunacaktır. Mezkûr saatten sonra verilecek mektuplar kabul olunmaz. Teklif mektubile birlikte (10,455) on bin dörtyüz elli beş liralık nakit veya nakit makamına kaim olmak üzere bir banka teminatı veya nakit makamına kaim tahvilât verilecektir.

3 — Tesisat bedeli mukavelenin imzasını müteakip müteber bir banka kefaleti verilmek şartile yirmi bin lira bütün malzemenin mersine ihracında on bin lira, bütün malzemenin Diyarıbekire vüsulünde on bin lira, fabrikanın ikmali inşasından ve on beş gün faaliyetten sonra kabuli muvakkat icrasile beraber on bin lira verilmek ve bakiyesi kabuli muvakkatten itibaren birer sene vade ve üç müsavi bono ile senede ödenmek suretile tesviye olunacaktır.

4 — Tesisat ve inşaat ihale tarihinden itibaren bir sene zarfında ikmal edilecektir. Mütemimm kaytlar şartnamede yazılıdır.

5 — Bu hususta daha fazla malûmat almak üzere münakasa şartnamesini isteyenlerin Diyarıbekir Belediyesine müracaatları ve proje ve fennî şartnameyi isteyenlerin İstanbul Şehir Emanetine müracaatla yirmi türk lirası mukabilinde alabilecekleri ilân olunur. (5845)

Cumhuriyet Bayramında

Üsküdar Tramvaylarında Tenzilâtlı Tarife

Üsküdar-Kadıköy ve havalisi Halk tramvayları Şirketinden :

Cümhuriyetimizin onuncu yıldönümünü büyük bir canlılıkla kutlulamak için üç gün sürecek olan şenliklerde muhterem halkımızın gidiş ve gelişlerini kolaylaştırmak üzre 29,30, 31 Birinci Teşrin 1933 tarihinde Tramvaylarımızda tenzilâtlı tarife tatbik edilecektir.

Mutat tarifemize göre vasatî hesapla % 36 nispetinde tenzilâtlı olan bu tarifede yolcu biletlerinde % 38 ve diğer biletlerde % 59 a kadar yükselen büyük bir tenzilât vardır. Fazla izahat için bekleme yerlerindeki tarifelere müracaat.

(8825) (7759)

DEVLET DEMIRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

1 — Cümhuriyet Bayramı dolayisile 19-10-933 tarihinden 10-11-933 tarihine kadar tenzilâtlı yolcu tarifeleri tatbik olunacaktır.

2 — Bu müddet zarfında Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında Anadolu sür'at katarı ile Haydarpaşa - Fevzipaşa - Haydarpaşa arasında Toros sür'at katarı yalnız birinci ve ikinci mevki arabalarla yataklı arabalardan müteşekkil olacak ve bu katarlara üçüncü mevki yolcusu kabul edilmiyecektir.

3 — Üçüncü Mevki yolcular Haydarpaşa - Adana - Haydarpaşa arasında hergün işleyen ve Haydarpaşadan saat 10,10 da Adanadan 7,20 de kalkan trenlerle Adana - Fevzipaşa arasında da o kısımda işleyen muhtelit trenlerle seyahat edeceklerdir.

4 — Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında üçüncü mevki yolcuları Ankaradan Haydarpaşaya hergün 12,30 da ve 20,29 da ve Haydarpaşadan Ankaraya hergün saat 10,10 ve 19,10 da kalkan trenlerle seyahat edeceklerdir.

Fazla izahat için istasyonlara müracaat buyurulması ilân olunur. (5761) 7749

Asgarî 13 ton ücrteine tâbi tutulmak şartile :

Her Nev'i çam, kayın ve gürgen ağaçlarından yapılmış tahta, kiriş, hatıl, direk, lata, kalas, tomruk, sırık, travers halindeki işlenmemiş kerestelerle :

Yumurta, Meyva, sebze sandıkları gibi ambalajlarda kullanılmak üzere işlenmiş ve hazırlanmış tahtalara, 1-11-933 tarihinden itibaren yeni bir tarife tatbik edilecektir.

Bu tarifeye göre alınacak ücretler beher ton ve kilometre için maktuan :

1 den 100 kilometreye kadar 4 kuruştur.

101 den 300 kilometreye kadar 100 kilometre ücretine ilâveten 2 kuruştur.

301 den yukarı kilometreye kadar 300 kilometre ücretine ilâveten 1 kuruştur.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. (5833)

700 kilometreden fazla mesafelere yapılacak :

Çimento, alçı, kiremit nakliyatına 1-11-933 tarihinden itibaren yeniden tenzilât yapılmıştır. Tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. (5834)

Eskişehir Deposu kömür tahmil ve tahliyesi işinin kapalı zarfla münakasası 13-11-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada İdare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde birer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5824)

Istanbul Üniversitesi Eminliğinden:

Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünü kutlulama münasebetile Üniversitede bir konferans serisi tertip edilmiştir.

Bu konferanslar aşağıda yazılı günlerde Fen Fakültesindeki Üniversite Konferans salonunda saat 16 da verilecektir.

1 — 25 Teşrinievvel çarşamba: " İki devrin maliyesi — Prof. İbrahim Fazıl Bey.
" İki devrin Hukuku — Muallim Sıddık Sami Bey.

2 — 26 Teşrinievvel perşembe: " Cümhuriyette Otorite — Muallim Menemenli Etem Bey.
" Cümhuriyette tarih telâkkisi — Prof. Muavini Şevket Aziz Bey.

3 — 28 Teşrinievvel cumartesi: " İki devrin sıhhiyesi — Prof. Muavini Fahrettin Kerim Bey.
" Cümhuriyette ilim ve kültür — Prof. Muavini Tevfik Remzi Bey.

Ayrıca Bayram geceleri Profösörler ve Talebe tarafından Üniversite meydanında hitabeler yapılacaktır. Bu konferanslarda bütün Üniversite ve Yüksek Mektep Profösör ve talebesinin hazır bulunması ehemmiyetle rica olunur.

(5852)